8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo Cena 300 lir Leto XXXV. Št. 242 (10.461) TRST, petek, 19. oktobra 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

MERJENJE SIL MED VLADO IN NADZORNIKI POLETOV

Italijanski zračni prostor zaprt od danes za ves letalski promet

Vlada v zadnjem trenutku poziva k čutu odgovornosti in k zaupanju v njene odločitve - Zamude in poskus omejevanja pravice do stavke silijo 1.049 nadzornikov, da potrdijo odstop, čeprav jim grozi vojaško sodišče

RIM — Kot vse kaže, je Cossigova manjšinska vlada, ki naj bi bila le prehodna in naj bi omogočila «politično spravo» do ustanovitve stalnejših političnih zavezništev, izbrala v sporu z nadzorniki poletov, ki bi lahko imel tako za neposredno prizadete, kot za vso družbeno skupnost zelo hude posledice, nič kaj spravljivo pot merjenja sil. Potem ko je že vsaj nekaj mesecev vedela, da 1.200 delovnih ljudi, ki s kontrolnih stolpov vseh italijanskih letališč izvršuje zelo težko nalogo nadzorovanja in vodenja vsega civilnega in vojaškega zračnega prometa ni več pripravljenih ostati pod vojaško disciplino in z vojaškimi plačami, ni bila sposobna napraviti nič drugega, kot da jih je pozvala k čutu odgovornost in k zaupanju v njene odločitve.

Tako se namreč glasi uradno sporočilo, ki ga je vlada izdala sinoči, po sestanku pristojnih ministrov za promet Pretija, za obrambo Ruffinija in za javno osebje Gianninija, ki ga je vodil predsednik Cossiga. V njem poudarjajo prepričanje, da bodo «vojaki», ki izvršujejo to službo opravili dolžnost, «ki izhaja iz njihovega sedanjega statusa» in da bodo zaupali, da bo «pripravljeni ukrep» pravočasno odobren v parlamentu. Na vprašanje časnikarjev je Cossiga precej samozavestno zatrdil, da se glede tega vprašanja ne bo srečal s sindikati, češ da «na srečo obstaja vlada, sestavljena iz sposobnih ministrov».

Upati je, da ni ta sposobnost bolj njegova pobožna želja, kot pa ocena, ki bi izhajala iz uspehov pri dejanski rešitvi vprašanj, ki so jim poverjena. Pri specifičnem vprašanju nadzornikov poletov je treba pač zabeležiti zelo nepreprič-ljive demantije Pretija o nesoglasjih z Gianninijem, obenem pa tudi kritike iz vrst same KD zaradi vladnih zamud. Neizprosna dejstva pa kažejo, da je vlada sklenila nekaj ukreniti, šele ko je velika večina nadzornikov poletov že nekaj dni oddala odpovedna pisma, katerih najverjetnejša posledica je, da bo danes ves italijanski zračni prostor neuporaben za zračni promet, ali pa, da se bodo morali nadzorniki ukloniti pod grožnjo prijave vojaškemu sodišču.

Ukrep, ki ga vlada ponuja (odobrila naj bi ga na prihodnji seji v torek in nato predložila parlamentu) nikakor ne zadovoljuje odbora, ki zastopa 1.049 nadzornikov, ki so že v torek odposlali, kot so bili dolgo prej napovedali, pismen odstop vojaškim oblastem. Sad je predlogov običajnega študijskega odbora med ministrstvom za promet in za obrambo, ki ga je vlada imenovala pred meseci, da bi ukrotila protest kontrolorjev poletov, in iz katerega so njihovi zastopniki izstopili, ker niso soglašali s takimi predlogi.

Zakonski osnutek predvideva sicer prehod oficirjev in podoficirjev, ki vodijo na letališčih zračni promet, v civilno službo, kot se dogaja skoraj povsod po svetu. Toda to se ne bi moglo zgoditi takoj, kot je dejal zgovorni minister za promet Preti (ki si je včeraj vzel čas za tiskovno konferenco, med katero je hvalil svoje dolgoletne ministrske uspehe in zagovarjal prilagajanje tarif javnih prometnih sredstev dejanskim stroškom, torej občutne poviške), ker bo treba ustanoviti samostojno podjetje. Kar je na za nadzornike zračnega prometa, kot tudi na splošno za vse sindikalno gibanje, nesprejemljivo, je, da hoče vlada z zakonom omejiti pravico do stavke. Preti je dejal, da bi «v določenih okoliščinah» prometni minister zahteval od notranjega, da zaukaže določenemu številu nadzornikov, da opravi službo. Če se ukazu ne bi pokorili, bi jim sodili po čl. 650 kazenskega zakonika, ki predvideva zapor ali globo.

Ob takem odgovoru vlade na njihove upravičene zahteve so kontrolorji potrdili ostavke. Zjutraj bodo najprej vprašali predstojnike, če so ostavke prejeli. Če jim bodo ti ukazali, naj stopijo v službo, se bodo sklicevali na «neugodno psihološko počutje», ki jim ne dovoljuje opravljati odgovornega dela (napaka bi jih stala od 1 do 4 let zapora). Neposlušnost na ponovni ukaz bi jih pripeljala pred vojaško sodišče.

Mednarodna zveza nadzornikov poletov na letališčih je medtem proglasila italijanski zračni prostor za «rdeč», to se pravi nevaren. Tako avtonomni sindikat pilotov, kot CISL sta pozvala svoje člane, naj ne letijo od 9. ure dalje, če ne pride do nepredvidenih razpletov, bo prekinjen v italijanskem zračnem prostoru ves letalski promet in bodo odpovedani tudi vsi poleti tujih letalskih družb. (lv)

Domnevni terorist se javil sodniku

RIM — Marco Arena, domnevni pripadnik rdečih brigad, ki je med drugim obtožen, da je sodeloval pri terorističnem napadu na sedež rimskega odbora KD, v katerem sta izgubila življenje dva policijska agenta, se je včeraj prostovoljno javil sodniku, ki vodi preiskavo o tem zločinu. Arena, ki se je javil sodniku v spremstvu svojega zagovornika, je odločno zanikal, da je terorist. Po kratkem zaslišavanju so ga vsekakor aretirali ter ga priprli v rimski zapor Rebibbia.

NEDOPUSTNI ODGOVORI MINISTRA SCOTTIJA

Vlada zmanjšuje pomen odpustov delavcev Fiata

Baje ni nihče zahteval vladnega posredovanja

RIM — Poslanec KI Ugo Spagnoli je ocenil kot «pomanjkljiv in nepreprič-ljiv» odgovor ministra za delo Scottija na vprašanja in resolucije, ki so mu jih predložili poslanci v zvezi z odpustom 61 delavcev obrata Fiat. Nezadovoljni so tudi socialisti. Ob vsem tem pa se zastavlja vprašanje, kako bo zbornica izglasovala resolucijo radikalcev, ki predvideva ponovno sprejetje v službo odpuščenih delavcev.

Scottijev odgovor je bil nezaslišen. Vlada prepušča sodbo «sodniku za delovne spore», glede nameščanja novih delavcev je vlada pripravljena na posredovanje, a ne kritizira Fiatove zapore. Še več, edino Scottijevo jasno sporočilo je nasvet sindikatom, naj se osredotočijo na probleme obnavljanja delovnih pogodb, kar pomeni, naj ima Agnelli prosto pot.

Minister Scotti je zanikal, da bi kdo vlado vprašal «za predhodno mnenje in oceno» ukrepov, ki jih je sprožila uprava Fiata in je po opisu dogodkov izjavil, da «trenutno ne dajejo nobenega razloga za upravne posege in da se celo zainteresirane družbene sile strinjajo, da ne obstajajo pogoji za vladno posredovanje». Kar naj bi pomenilo, da Cossiga ni posegel, ker tega ni nihče zahteval. Če je Scottijeva izjava vedostojna, ne moremo razumeti zakaj so se sindikati prejšnji teden odrnili nanj. Morda pa so sindikati spremenili svoje mnenje (v takem primeru bi morali to povedati, ali pa niso nikoli verjeli v Cossigov poseg). Morda pa se ne strinjajo s Scottijevimi izjavami, kar bi morali tudi povedati.

Vsekakor je nedopustno tudi v primeru, da je Scotti dejal čisto resnico, da se vlada izmaže iz tako težkega položaja z enostavno izjavo, da je problem ne zanima, ker je tako prav zainteresiranim družbenim silam. Nedopustnost se še stopnjuje, ker naj vlada nima nobenega stališča o problemu zaposlovanja, ki je tesno povezan z dogovorom pri Fiatu. Trdi le da je pripravljena na neko nedoločeno reformo nameščanja delavcev, problema pa ne rešuje.

Odgovornost vlade je še hujša, ker zapira oči pred dogajanji v drugih obratih (Alfa in Olivetti), kjer odpuste po Scottijevih izjavah povzroča absentizem in restrukturizacija. Ob vsem tem je popolnoma jasno, da je tako reševanje Cossigi še najbolj po godu, zato ne poseže in raje molči.

P. P.

Koordinacijski odbor proti ilegalni prekinitvi nosečnosti

RIM — Od 6. junija 1978, ko je stopil v veljavo zakon, ki urejuje splav, pa vse do danes so v Italiji uradno zabeležili približno 200 tisoč prekinitev nosečnosti, čeprav ta podatek ni dokončen, ker nekatere deželne uprave niso še posredovale ministrstvu za zdravstvo točne informacije o tem. Iz statistike, ki jo je sestavil posebni koordinacijski odbor, ki se bori za izboljšanje tega zakona, je razvidno tudi, da v skladu z zakonom prekinejo nosečnost predvsem ženske med 19. in 35. letom starosti, ki so v veliki večini skoraj vse poročene, medtem ko se mladinke pod 18. letom poslužujejo večinoma žalostno znanih ilegalnih splavov. V ta namen bo koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo feministična gibanja in levičarske stranke, predlagal, da bi legalno lahko prekinile nosečnost ženske nad 14. letom starosti.

Senat za preiskavo «afere Moro»

RIM — Po dolgih polemikah in sporih med strankami je senat sinoči z veliko večino izglasoval zakonski osnutek za umestitev parlamentarne komisije, ki bo imela nalogo razkriti ozadje umora in ugrabitve predsednika KD Alda Mora. O dekretu bo morala sedaj razpravljati še poslanska zbornica, ki je zadevo že obravnavala, a bo morala sedaj sklepati o nekaterih popravkih, ki jih je izdelal senat. Kot že v komisiji, je bil tudi na plenarni seji kamen spora vprašanje tajnosti sej ter število članov komisije. Po živahni razpravi so senatorji sklenili, da bo «komisija Moro» sestavljalo 20 poslancev in 20 senatorjev in to na podlagi številčne prisotnosti strank v parlamentu brez nobenih diskriminacij, predsednika komisije pa bosta predlagala predsednika obeh domov parlamenta.

VESTI ZA SEDAJ ŠE NI NIHČE ZANIKAL

NEPOTRJENI GLASOVI O SMRTI PREDSEDNIKA SZ LEONIDA BREŽNJEVA

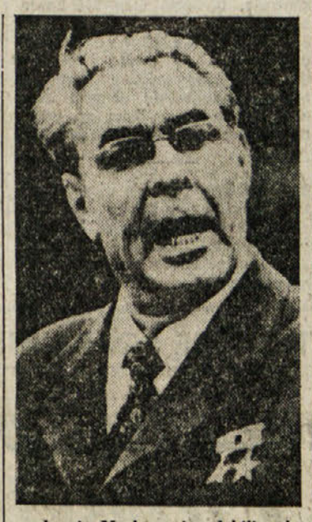

BRUSELJ — V Bruslju se je sinoči razširila vest o smrti sovjetskega predsednika Leonida Brežnjeva. Glas se je razširil v krogih Evrovizije, ki ima svoj sedež v Bruslju, potem ko je sovjetska televizija baje prekicala televizijski dnevnik in neko televizijsko oddajo. Nekaj podobnega, trdijo v krogih Evrovizije, se je zgodilo samo, ko je umrl Nikita Hruščov. V Ženevi pa pravijo, da so vse linije, ki omogočajo oddajanje slik med Moskvo in ženevskim sedežem organizacije, prekinjene iz tehničnih razlogov.

V Moskvi seveda vesti o smrti Leonida Brežnjeva niso potrdili, v krogih sovjetske televizije pa niso pojasnili, zakaj so odrekli oddajo v Evroviziji le nekaj minut pred določeno uro. V nasprotju s trditvami zahodnih agencij je sovjetska televizija sinoči redno oddajala svoja poročila.

Vest o smrti Leonida Brežnjeva so demantirali tudi v krogih ameriškega zunanjega ministrstva, ki so začele krožiti tudi v newyorški in londonski borzi.

Glasnik državnega departmaja Hodding Carter je povedal, da so ameriške oblasti stopile v stik s sovjetskimi, da bi izvedele kaj več, vendar iz Moskve niso dobili nobenih elementov, ki bi dajali slutiti, da je vest o smrti sovjetskega predsednika resnična, Kljub temu te vesti so sinoči vztrajno krožile v vseh zahodnih glavnih mestih.

ZUNANJI MINISTER SFRJ V AVSTRIJI

Josip Vrhovec sprejel koroške Slovence in gradiščanske Hrvate

Jugoslavija bo še naprej dosledno in trajno podpirala zakonite zahteve obeh narodnostnih skupnosti

DUNAJ — «Naše odnose bogatimo z novo vsebino, prepričani smo, da so dobri odnosi in vsestransko dobrososedsko sodelovanje med državama v najglobljem in trajnem interesu narodov obeh držav,» je izjavil jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec po prvem krogu pogovorov s svojim avstrijskim gostiteljem, zunanjim ministrom Willibaldom Pahrom.

Vrhovec se mudi od torka do sobote na uradnem in prijateljskem obisku v Avstriji, na obisku, ki po splošnem prepričanju obeležuje izboljšanje odnosov med državama in ki naj bi dal novo spodbudo njihovi nadaljnji poglobitvi. Obisk priteguje še posebno pozornost tudi zato, ker gre za prvo formalno snidenje šefov diplomacij obeh držav po sedmih letih in pol, pa tudi po obdobju precej povišanih tonov in določene stagnacije v stikih med državama.

«Vodi nas politični realizem in ne slepi optimizem,» je izjavil Vrhovec nocoj predstavnikom osrednjih organizacij koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov, ko jih je po prvem krogu pogovorov s svojimi sogovorniki seznanil s potekom. Ocenil je, da je avstrijska vlada izrazila politično voljo, da stori vse za uresničitev državne pogodbe v odnosu do obeh manjšin in da velja počakati, kako konkretno se bo to odrazilo tudi v praksi.

Jugoslavija bo še naprej dosledno in trajno podpirala zakonite zahteve obeh narodnih skupnosti za zagotovitev njihovega obstoja in razvoja, je dejal Vrhovec. Obstaja pa prepričanje, da je mogoče še naprej sporna in odprta vprašanja lažje reševati ob stalnem in vsestranskem soglašanju med obema državama. Po zdravicah na slovesnem kosilu sodeč obstaja obojestranski interes obeh držav za nadaljnji razvoj odnosov. Olajšuje jih cela vrsta konkretnih sporazumov in dogovorov med državama, ki so tudi omogočili sedanji Vrhovčev obisk. V zadnjih dveh letih, ko sicer ni bilo manifestativnih srečanj na najvišji ravni, je bilo marsikaj doseženega, kar uvodoma omenjeno oceno jugoslovanskega zunanjega ministra samo potrjuje. Podpisan je bil sporazum o izgradnji karavanskega predora, o vrnitvi arhivov, priznavanju visokošolskih diplom, izboljšani so bili pogoji obmejnega prometa, obogateno obmejno gospodarsko sodelovanje, sodelovanje na področju znanosti in kulture. In če prištejemo, da je meja med državama že tradicionalno na stežaj odprta, da prihaja do vsevečjega skupnega nastopanja na tretjih tržiščih in tudi do ugodnejše klime za jugoslovanske naložbe v Avstriji, je zares dana osnova za nov zamah odnosov med državama.

Kot poudarjata diplomaciji obeh držav, ki sta se tudi že dogovorili za poslej redna srečanja, vse to seveda olajšuje tudi dejstvo, da gre za dve zunajblokovski državi s podobnimi, če že ne identičnimi pogledi na mednarodna dogajanja. Nadaljnje izboljšanje odnosov med državama, ob tvornem razreševanju vseh še odprtih vprašanj — pri čemer je razen manjšinskega na spisku tudi velik jugoslovanski primanjkljaj v blagovni menjavi in vprašanje jugoslovanskih delavcev na začasnem delu v Avstriji, je po obojestranskem prepričanju dragocen tudi za mir in sožitje v širšem evropskem prostoru. (ber)

«Times» najbrž ne bo več izhajal

LONDON — Predvidevanja, ki zadevajo bodočnost, se pravi ponovno izhajanje najbolj znanega britanskega dnevnika «Timesa», so vse prej kot optimistična. Sestanki med upravnim svetom in sindikalnimi organizacijami ter v okviru upravnega sveta samega si sledijo drug drugemu, vendar doslej nič ne daje slutiti, da bi se vsa zadeva pozitivno rešila.

«Times» in njegova nedeljska priloga «Sunday Times» ne izhajata že od konca novembra lanskega leta, v tem času pa je založniška hiša zgubila 26 milijonov funtov šterlingov, se pravi približno 47 milijard lir, če pa bodo časopis dokončno zaprli bo ostalo brez dela 4.000 oseb, tiskarjev, časnikarjev in upravnega osebja.

WASHINGTON — Ameriško državno tajništvo je izrazilo svoje obžalovanje, da je Pakistan odložil datum volitev in zaostril izredno stanje v državi.

PRIŠTINA — Predsednik republike in predsednik ZKJ Josip Broz Tito je končal štiridnevni obisk v Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo in odpotoval v Beograd.

Seja CK ZKJ

BEOGRAD — V Beogradu je bila včeraj osma seja CK ZKJ. Člani najvišjega vodstva ZKJ so obravnavali naloge v zvezi z idejnopolitičnim in organizacijskim usposabljanjem ZK. CK je sprejel tudi poročilo predsedstva, svojega politično izvršnega organa, o delu v obdobju od 11. kongresa ZKJ do danes.

Po pooblastilu predsednika ZKJ, tovariša Tita, ki je na obisku na Kosovu, je sejo odprl predsedujoči predsedstva CK ZKJ Branko Mikulić, ki je podal tudi uvodno poročilo o uresničevanju vloge ZKJ v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Mikulić je to storil kot voditelj delovne skupine, ki je pripravljala to sejo, s posvetovanju z več tisoč komunisti iz več kot sto osnovnih organizacij ZK in 30 občinskih vodstev.

CK je včeraj soglasno sprejel poročilo predsedstva CK ZKJ o delu v obdobju od 11. kongresa pa do danes.

FRANCIJA TAKOJ ODSLOVILA «NEZAŽELENEGA GOSTA»

FRANCO PIPERNO ŽE OD VČERAJ ZJUTRAJ V SAMICI RIMSKE KAZNILNICE REBIBBIA

Voditelja «delavske avtonomije» so pripeljali v Italijo z vojaškim letalom v strogi tajnosti
Polemične izjave zagovornikov - Uradno sporočilo francoskega ministrstva za pravosodje

RIM — Franco Piperno, ki je osumljen sodelovanja pri ugrabitvi in umoru Alda Mora, je od včeraj zjutraj v «varnostnem oddelku» rimskega zapora Rebibbia, kjer so med drugim pripri pri nekateri osumljenci skupine «7. aprila», med katerimi tudi Toni Negri. Naglica, s katero je francoski predsednik Giscard D'Estaing podpisal odlok o izročitvi Piperna italijanskemu sodstvu, dokazuje, da je pariško sodstvo hotelo na vsak način preprečiti priziv zagovornikov voditelja «delavske avtonomije» ter se predvsem takoj «znebiti nevarnega brigadista». Vse formalnosti je namreč francosko pravosodno ministrstvo opravilo kar med nočjo, tako da so Franca Piperna že navsezgodaj vkrcali v strogi tajnosti na posebno italijansko vojno letalo, ki je ob deveti uri že pristalo na vojaškem letališču Pratica di Mare v bližini Rima. Francoske oblasti o tem sploh niso obvestile Pipernovih zagovornikov, ki so za vest zvedeli šele v poznih jutranjih urah.

Piperna so v rimski zapor pospremili številni policisti in karabinjerji v bojni opremi ter funkcionarji notranjega ministrstva, ki niso dovolili nikomur, da se približa aretiranemu avtonomistu. Kot se je izvedelo, bo Piperno vse do prvega zaslišavanja, ki bo mogoče že jutri, v samici in se tudi v bodočnosti vsekakor ne bo mogel srečati s somišljeniki, ki so bili aretirani 7. aprila letos. Kot znano, je pariška «Chambre d'accusation» sklenila Pipernovo izročitev na podlagi dveh od 46 točk obtožnice, ki jo je francoskim oblastem poslalo rimsko sodstvo, ki ga bo zato lahko sodilo le zaradi domnevnega sodelovanja pri ugrabitvi in umoru predsednika KD. Vsekakor če bo Piperno mogoče obsojen zaradi drugih zločinov, pa bo moralo italijansko sodstvo zahtevati in izdelati novo zahtevo po njegovi izročitvi.

Kot je bilo pričakovati, sta sklep francoskega sodstva ter naglica s katero so Piperna premestili v Rim, sprožila in bosta gotovo še sprožila val polemik in reakcij. Italijanska zagovornika avtonomista pa sta že sporočila, da ne mislita vložiti priziva proti razsodbi pariškega prizivnega sodišča, ki da je ob tej priliki kršilo osnovne človekove pravice. Odvetnik Mancini in Mellini sta tudi izrazila prepričanje, da bo «Chambre d'accusation» brez dvoma izročila italijanskemu sodstvu tudi bivšega urednika skrajnolevičarske revije «Metropoli» Lanfranca Paceja, ki je osumljen istih zločinov kot Franco Piperno. Pariško prizivno sodišče bo o zahtevi po izročitvi Paceja razpravljalo in tudi dokončno sklepalo 24. oktobra. O tem je bil včeraj govor na tiskovni konferenci, ki jo je sklical «Odbor proti represiji v Italiji» in na kateri je sodeloval tudi italijanski radikalni prvak Marco Pannella.

Francosko notranje ministrstvo pa je takoj po Pipernovem «odhodu» v domovino izdalo sporočilo, v katerem v bistvu skuša upravičiti razsodbo pariškega prizivnega sodišča. Sporočilo dobesedno prinaša tudi stavek, «da bi Pipernovo nadaljnje bivanje v Franciji povečalo nevarnost ugrabitve talcev», besede, ki so zelo dvoumne in predvsem nejasne, kar ponovno dokazujejo zmedo v utemeljitvi razsodbe o izročitvi voditelja «delavske avtonomije». Kot se je zgodilo že z izročitvijo odvetnika Croissanta, ki je bil obtožen pripadnosti nemški teroristični skupini Baader - Meinhof, pa si je francosko sodstvo dobesedno «umilo roke» ter upoštevajoč prijateljstvo in politične interese, ki ju vežejo z Zvezno republiko Nemčijo in Italijo, prezrlo juridične in druge aspekte zadeve ter odslovilo «nezaželenega gosta».

V Rimu pa je včeraj zjutraj prišlo do incidentov, potem ko rimska kvestura ni dala dovoljenja za zborovanje o «zadevi Piperno», ki bi moralo biti na univerzi. Skupine avtonomistov so namreč razbile več avtomobilov ter napadle in zažgale nekaj avtobusov, v katerih je bilo večje število potnikov, ki pa jim je uspelo, da so se pravočasno umaknili zločinski nameri skrajnežev. (st)

Na sliki (telefoto ANSA): Franco Piperno pred rimskim zaporom Rebibbia.

RIM — V italijanskem glavnem mestu je bila sinoči pod vodstvom socialističnega tajnika Craxija seja izvedencev v zvezi z namestitvijo v Italiji ameriških jedrskih raketnih izstrelkov pershing 2 in cruise. Sklepe, do katerih so prišli, bodo predložili socialističnemu vodstvu, ki bo o tem vprašanju moralo reči zadnjo besedo.

IMPOSIMATO IN SICA V KRATKEM V ZDA

Sindona v precepu preiskovalcev FBI

V Ameriki ne verjamejo njegovi verziji, v Italiji pa že dva v zaporu pod obtožbo soudeležbe pri ugrabitvi

RIM — Sodna preiskovalca Imposimato in Sica, ki sta zaslišala v Palermu več prič in predvsem brata Sindonovega «pismonoše» Vincenza Spatolo, Rosaria, katerega so aretirali pod obtožbo soudeležbe pri ugrabitvi sicilskega finančnika, se bosta v prihodnjih tednih podala onkraj Oceana. Skušala bosta namreč uskladiti ameriško in italijansko preiskavo o Sindoni, ki potekata v nasprotni smeri: medtem ko v ZDA niso verjeli in tudi ne verjamejo v ugrabitev Sindone zaradi česar so že pet dni po njegovem «izginotju» izdali zaporni nalog, sta Sica in Imposimato prepričana, da so mafijske «družine» resnično organizirale ugrabitev, s katero so hoteli izsiliti od Sindone imena in podatke, ki bi se jih poslužile za morebitno izsiljevanje vidnih osebnosti, ki so prav gotovo, vsaj v Italiji, zapletene v stečaj Sindonove «Bance Private». Od tod aretacija Rosaria Spatole, v nekaj letih obogatelega gradbenika, ki je prav v obdobju Sindonovega «ujetništva» večkrat poletel v Ameriko.

Iz New Yorka je le malo vesti. Sindona je še vedno strogo zastražen v luksuznem «Doctor's Hospital», kjer ga funkcionarji FBI in newyorške policije še zaslišujejo. Tožilstvo je zahtevalo premestitev Sindone v drugo bolnišnico, kjer je tudi poseben oddelek za pripornike, a trenutno je ta zahteva padla v vodo. Seveda še ni izključeno, da bo do tega prišlo v prihodnjih dneh. Sodnik manhattamskega sodišča Griesa je že določil psihiatrični pregled pripornika. Ugotoviti namreč hoče, če je Sindona res tako živčno onemogel, da bi premestitev v pravo celico škodila njegovemu zdravstvenemu stanju. Isti sodnik bo čez nekaj dni sklical razpravo, med katero bo odločil o zahtevi Sindonovih odvetnikov po izpustitvi obtoženca bankrota «Franklin National Bank» na začasno svobodo. Poznavalci razmer so mnenja, da bo sodnik Griesa potrdil zaporni nalog vsaj do 26. novembra, ko bo Sindona pod težo 99 obtožb (ni izključeno, da se bo tem pridružila še kaka) sedel na zatožno klop.

NA ZASEDANJU DEŽELNIH IN POKRAJINSKIH TAJNIKOV KPI

Napolitano o notranjih slabostih in o naporih za okrepitev partije

Poziv k zavračanju fatalističnih stališč in k jasnejšim razpravam, ki naj omogočijo učinkovitost odločitev

RIM — Medtem ko je v poslanski zbornici potekala razprava o «zadevi Fiat», se je v Ulici Botteghe oscure odvijalo srečanje deželnih in pokrajinskih tajnikov KPI o uvajanju kampanje za včlanjevanje. Uvodno poročilo je imel Giorgio Napolitano, ki je prikazal dokaj dramatično podobo notranjih razmer v stranki. Sklepne misli Berlinguerja pa bodo objavili danes.

Odgovorni za organizacijska vprašanja KPI je zatrdil, da je izšla iz seje osrednje kontrolne komisije potreba po določenem, odločnem popravku smeri. «Zdi se mi, je dodal Napolitano, da je treba oceniti z zaskrbljenostjo način, kako se je zavlekla po volitvah politična razprava». V teku je pravo «poslabšanje razmerja med razpravami in izvajanjem odločitev, med razpravami in konkretnim delom, masovnimi akcijami».

Po mnenju Napolitana se je po 3. juniju prikazala zadrega, «politično nesoglasje o smernicah, ki jim je treba slediti». Ne samo, ampak «celo zmedenost, ki zadeva zgodovinska in strateška vozlišča». Kako premostiti tako težke razmere? Predvsem, po mnenju komunističnega voditelja, s ponovnim postavljanjem v ospredje «velikih idealnih vprašanj», z razpravo o «izvirnih značilnostih KPI». Vsekakor pa je treba «preprečiti, da bi se tudi v naši stranki uveljavljala fatalistična stališča, češ da je pojemanje sistema strank usojeno, kot tudi vloga velikih množičnih strank v družbi».

Potrebno je tudi ponovno okrepiti prisotnost stranke v tovarnah. S tem v zvezi je Napolitano izkoristil priložnost, da je kritiziral zadržanje turinskih komunistov glede zadeve Fiat: meglenost, neodločnost, diplomatske poteze «o liniji partije», namesto naporov za «podpiranje strankine linije, ne glede na kakršnokoli koristolovstvo». Kritika zadeva torej preveliko solidarnost do odpuščenih. Prikaz resnosti notranjih razmer, obsodba tistih, ki krenejo z linije, toda tudi zahteva po taki razpravi, v kateri se iskanje «enotne sinteze» ne izvaja na škodo «jasnosti sklepov in učinkovitosti političnih odločitev».

P. P.

TRAPANI — V Mazari del Vallo se je skupina brodarjev, kapitanov, strojnih častnikov in ribičev sestala z admiralom Pandolfijem, ki odgovarja za vojaške operacije vojne mornarice in ki jim je orisal, kakšni so načrti za zaščito italijanskih ribiških ladij v Sicilskem prelivu.

MOSKVA — Sirski predsednik Hafez el Asad se je včeraj po tridnevnem obisku v Sovjetski zvezi vrnil v Damask.

BUKAREŠTA — Na povabilo romunskega predsednika Ceausesca je včeraj prispel v Bukarešto bolgarski predsednik Todor Živkov.

PO PREMESTITVI TRŽAŠKE OBČINE IZ KLIMATSKEGA PASU D V PAS E

Predpisi o zimskem ogrevanju sedaj enaki za vse občine Tržaškega z izjemo miljske

Glavna novost zakonskega odloka 438 je v strogem nadzorstvu nad spoštovanjem omejitvenih ukrepov - Mestni redarji smejo v stanovanje brez pooblastilnega odloka

Dne 25. septembra smo namenili daljši sestavek zakonskim predpisom glede ogrevanja stanovanjskih in drugih poslopij prihodnjo zimo. Te predpise vsebuje, kakor je znano, državni odlok št. 438 od 14.9. t.l., ki ga je izdala Cossigova vlada v okviru izrednih ukrepov za varčevanje z energetskimi sredstvi. Pozneje smo poročali o ustreznih predpisih za vsako občino na Tržaškem posebej, saj niso omejitve enake povsod. Danes se k vprašanju vračamo, ker so nastopile medtem nekatere novosti.

Pred odreditvijo od kdaj do kdaj, kako in koliko časa na dan bodo smele biti vključene ogrevalne naprave, je zakonodajalec porazdelil državno ozemlje na šest klimatskih pasov ter jih označil s črkami A, B, C, D, E in F. Ukrep je povsem razumljiv, saj na primer v Apuliji ni burje, pa tudi megle ne, kakor na Krasu in v Lombardiji, a pri nas je pozimi sončna toplota milejša kot na jugu Apeninskega polotoka.

Posameznemu klimatskemu pasu ustreza določena pahljača takoimenovanih dnevnih stopinjskih enot. Te dobimo, če najvišje dovoljeno število dni, ko smo v smislu starega zakona o energetskem varčevanju št. 373 z dne 30.4.76 smeli uporabljati radiatorje, pomnožimo s številom stopinj, potrebnih, da se temperatura v stanovanju povzpne s toplotnega poprečja v omenjenem razdobju na 20 stopinj Celzija, kolikor bo toplomer to zimo lahko največ kazal.

Klimatskemu pasu A odgovarja pahljača od 600 dnevnih stopinjskih enot navzdol (na primer občina Mesina), pasu B 600 do 900 enot (Neapelj), pasu C 900 do 1400 (Pisa), pasu D 1400 do 2100 (semkaj je prvotno spadala tržaška občina), pasu E 2100 do 3000 (Videm) in pasu F nad 3000 (Trbiž). V katere pasove sodijo občine tržaške pokrajine? Po začetni zamisli so dolinska, repentabrska, zgoniška in devinsko-nabrežinska bile v pasu E, tržaška in miljska pa v pasu D; očitno v prepričanju, da tržaških in miljskih občanov mraz ne bo tako tresel kakor prebivalce kraške planote. Pa tudi tukajšnje tradicionalne «nadloge» ni zakonodajalec upošteval, burje namreč. No, predvčerajšnjim je deželna uprava Furlanije - Julijske krajine odkazala, kot smo poročali včeraj, določene izjeme, tako da se je občina Trst preselila v pas E. To je tudi prav, saj zajema ta občina vasi na planoti, kjer živo srebro pozimi pade za dobre štiri stopinje nižje kot v mestu in bližnjem predmestju. Dejansko se nahaja vsa naša pokrajina sedaj v pasu E, le miljska občina je obtičala v pasu D.

Meščani so tega prav zadovoljni. To zanje namreč pomeni, da smejo po potrebi že sedaj vključiti ogrevalne radiatorje in da se lahko grejejo 14 in ne le 12 ur na dan v času, ki gre od petih zjutraj do enajstih zvečer (radiatorske ventile lahko medtem tudi večkrat zaprejo in na novo odprejo). Enako velja za dolinsko, repentabrsko, zgoniško in devinsko-nabrežinsko občino, ne pa tudi za miljsko, kjer se bo gretje začelo šele 1. novembra in kjer ne bo trajalo 14, ampak 12 ur dnevno. Drugače pa velja za vso našo pokrajino, da temperatura v segretem prostoru ne sme preseči 20 stopinj C in da bo treba radiatorje izključiti najpozneje 15. aprila 1980. Zaenkrat. V smislu deželnega zakonskega osnutka se bo namreč obdobje ogrevanja po potrebi še podaljšalo.

Ta možnost skupaj z dejstvom, da obstojijo določeni dvomi v učinkovitost nadzorstva nad spoštovanjem gornjih predpisov, narekuje ljudem vprašanje, kaj se bo prihodnjo zimo pravzaprav spremenilo v primerjavi s poprejšnjimi, če izvzamemo temperaturno omejitev do 20 stopinj Celzija. S prvotnimi in nato še dodatnimi izjemami k tem predpisom ostaja v državnem zakonskemu odloku 438 od letošnjega septembra le še prav malo novega, česar ni predvideval zakon 373 od aprila 1976. Glavna novost pa naj bi bila ravno sporno — po zakonodajalčevi zamisli zelo strogo — nadzorovanje štedljive porabe tekočih kuriv, od nafte do plinskega olja. Sporno zato, ker bo mestnim redarjem (nadzor je bil poverjen njim) skoraj nemogoče prečesati do zadnjega hišne prostore s kotli za centralno kurjavo, pa tudi, ker ljudem gotovo ne diši, da jim ob kateri koli uri stopi v stanovanje mož postave: «Bodo sploh imeli pooblastitveni nalog?» se vprašujejo. Kako bo s to rečjo, smo se pozanimali neposredno v za to pristojnem uradu.

«Nadzorniki», če jih smemo tako označiti, so na delu že od 1. oktobra v smislu člena 7 zakonskega odloka 438, ki odreja preveritev o pravilnem delovanju kotlov (če se toplota iz tega ali onega razloga po nepotrebnem porazgublja itd.). Stroga kontrola, če se upravitelji ogrevalnih naprav — kotlov in radiatorjev v stanovanjih — držijo omejitvenih predpisov, naj bi se začela šele po 1. novembru, ko bodo nared tudi obrazci Združenja hišnih upravnikov; nanje bodo morali tisti, ki neposredno skrbe za obratovanje grelnih gotlov (ali sami stanovalci) navesti, od kdaj do kdaj nameravajo dnevno kuriti. Obrazci bodo izpostavljeni na vidnem mestu ob kotlih.

Omenjeni odlok, kakor že državni urbanistični zakon 1150, pa dovoljujeta mestnim redarjem vstop brez vsakega pooblastitvenega naloga tudi v stanovanja. «Zadeva je kočljiva, zato bomo nastopali kar se da diskretno», nam je pojasnil marešalo redarjev, «sicer pa ni kaj: če nam bo kdo hotel preprečiti kontrolo, bo kršil člen 341 kazenskega zakonika, ki kaznuje upiranje javnemu funkcionarju. Upamo, da do tega ne pride.» Vsekakor drži, da bodo kršitelji navedenih predpisov podvrženi denarni kazni od 3.000 pa do milijona lir, pač v razmerju z resnostjo prekrška. (dg)

● **ACEGA sporoča**, da bi v prihodnjih dneh utegnilo priti do pomanjkljivosti v delovanju nekaterih uradov podjetja zaradi razčlenjene stavke uslužbencev za obnovo delovne pogodbe.

OB RAZPRAVI O RAZVOJNEM DEŽELNEM NAČRTU

KPI za politiko enotnosti in demokratične solidarnosti

Poziv drugim silam in zlasti KD, da se jasno izrazijo
Danes v Vidmu srečanje med predstavništvi KPI in PSI

Kot smo že poročali, so se predvčerajšnjim sestali na sedežu deželne uprave predstavniki strank, ki tvorijo večino v deželi, da bi nadaljevali z obravnavo osnutka razvojnega načrta. Ob koncu srečanja je komunistična delegacija, ki jo je v odsotnosti deželnega tajnika Cuffara vodil Giorgio Rossetti, izdala poročilo, v katerem je rečeno, da je KPI od samega začetka pokazala na meje sporazuma, ki je slonel na priznavanju nujnostnega stanja v naši deželi in poudarjala potrebo, da se sestavi enotna večina, iz katere pa je zaradi predsodkov do KPI izšel enobarvni odbor. Potrebo po enotni upravi, ki naj obsega vse stranke sedanje večine in tudi levičarski stranki pa obstaja še naprej, menijo komunisti, in se postavlja kot pogoj za dejansko reševanje številnih odprtih vprašanj v naši deželi.

KPI skratka poudarja veljavnost demokratične solidarnosti, ki jo je treba utrditi. Po mnenju partije pa delujejo nekatere sile ravno v obratni smeri. Kažejo se težnje po razbitju enotnosti in politike solidarnosti, kar je izšlo tudi iz raznih stališč nekaterih predstavnikov strank na predvčerajšnjem srečanju.

Komunistično predstavništvo je vsekakor potrdilo, da pristaja na preverjanje med demokratičnimi silami. To preverjanje pa mora odgovoriti na vprašanje, ali nameravajo določene sile popraviti vse to, kar ne gre v odnosih med večino in odborom in sploh v dejavnosti uprave in želijo obnoviti politiko enotnosti in solidarnosti, ali pa mislijo razbiti sedanjo večino in obnoviti staro logiko razkola in diskriminacije. Če to želijo, pravijo komunisti, naj jasno povedo, tako da si bo vsakdo lahko prevzel svoje odgovornosti. Po mnenju KPI predstavlja izhod iz morebitne krize samo sestava enotnega odbora, ki bo obsegal tudi KPI in PSI.

V tem okviru sta se vodstvi KPI in PSI dogovorili za srečanje, ki bo danes v Vidmu in na katerem bosta preverjali svoja stališča.

SIRT: danes dopoldne sestanek na prefekturi

Na tržaški prefekturi bo danes ob 11.30 sestanek o razvoju pogajanj za uresničitev proizvodne preusmeritve v bivši steklarni Vetrobel v smislu državnega zakona št. 675 o preosnovanju industrijskih podjetij. Udeležijo se ga predstavniški pokrajinske enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL in tovarniškega sveta, predsednik družbe SIRT dr. Landini, ki je načrt o preusmeritvi predložil pristojnim rimskim oblastem, deželni odbornik za industrijo Rinaldi in krajevni parlamentarci.

Colli zahteval preklic vojaških manevrov v Karniji

Predsednik deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Mario Colli je odposlal generalu Mariu Garibboldiju, komandantu vojaškega poveljstva za deželni okraj Sever - Vzhod, brzojavko, v kateri zahteva, da se odložijo vojaška vežbanja, ki so predvidena od 23. do 31. oktobra na hribu Bivera. Colli opravičuje zahtevo z zaskrbljenostjo, ki so jo izrazili prebivalci in župani zainteresiranih območij, dodaja pa, da je ta ukrep potreben tudi zaradi posledic, ki jih je nedavna ujma povzročila v severno-zahodnem predelu Karnije.

Povratek Nobelovega nagrajenca v Miramar

V Trst se je včeraj popoldne vrnil eden izmed treh letošnjih Nobelovnih nagrajencev za fiziko, ravnatelj mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru prof. Salam. Ob srečanju s svojimi sodelavci in osebjem centra je ponovil svojo zahvalo Alahu, da ga je usmeril na pravo pot in vsem drugim, tako posameznikom kot državam in združenjem, ki so prispevali k njegovemu uspehu. Dejal je tudi, da se je pri UNESCO že zavzel za ustanovitev centra, v katerem bi se lahko šolali študentje iz držav tretjega sveta: bogatejše države, je pristavil, jim sedaj gotovo ne gredo preveč na roko. Ko se je on vpisal na «Imperial college» v Londonu, je plačal 70 funtov vpisnine, sedaj pa jih morajo odšteti kat 1800. Prof. Salam je prejel tudi ogromno čestitk, med katerimi tudi voščilo glavnega tajnika OZN Waldheima. Danes popoldne ob 17.30 bo v centru srečanje, katerega se bodo udeležili vidnejši predstavniki oblasti ter kulturnega in znanstvenega življenja.

Na sliki: srečanje prof. Salama s sodelavci iz centra za teoretsko fiziko pri Miramaru.

● **Predsednik deželnega odbora** Furlanije - Julijske krajine Antonio Comelli je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku admirala Vittorja Giancada, poveljnika pomorskega vojaškega departmaja v Jadranu, ki ima svoj sedež v Anconi.

Tri mesece po nesreči podlegel poškodbam

V tržaški bolnici je včeraj dopoldne podlegel poškodbam hude prometne nesreče 64-letni zdravnik Angelo Risolo iz Ul. De Rin 7. Risolo se je ponesrečil 25. julija na avtocesti Trst - Benetke, ko je na odseku med Vilešami in Palmanovo njegov avtomobil zaneslo s ceste. Hudo ranjenega zdravnika so najprej prepeljali v bolnico v Palmanovo, nato pa v tržaško bolnico. V nesreči si je zlomil ključnici, nekaj reber in še druge kosti, zaradi česar so mu zdravniki izdali prognozo okrevanja v treh mesecih. V zadnjih dneh se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, včeraj ga je tudi zadela kap, ki je zdravnik ni prebolel.

Nezaželen obisk

V sredo med 17. in 22. uro so tatovi obiskali stanovanje Giovannija Lachija v Ul. Revoltella 146 in iz njega ukradli skoraj poldrugi milijon lir. Neznanci so se prismuknili v stanovanje potem, ko so razbili šipo na verandi in vlomili vhodna vrata. S seboj so odnesli 700 do 800 tisoč lir v tuji valuti, 270.000 lir in ček za 430.000 lir.

SINOČI V CERKVI SV. SILVESTRA

Klavirski duo Florit-Narder

Na sporedu so bile skladbe Mozarta, Schuberta in Rachmaninova

V okviru Glasbenih srečanj (Appuntamenti musicali), ki se že četrto leto odvijajo v cerkvi sv. Silvestra v Trstu, je sinoči nastopil klavirski duo Florit - Narder. Fedra Florit in Sonia Narder sta študirali klavir pri dveh izredno cenjenih mojstrih, Repiniju in De Rosi. Obe sta z odliko diplomirali na tržaškem konservatoriju Tartini. Mladi pianistki sta sestavili duo z namenom, da bi ovrednotili in širili neko zvrst glasbene dejavnosti, ki jo v italijanskih koncertnih dvoranah poredkoma slišimo. Čeprav sta sestavili duo šele pred nedavnim in čeprav sta obe še zelo mladi, pa sta si v mestnem glasbenem okolju utrli že dokaj široko pot in sta dosegli pri koncertni publiki že mnogo priznanja in uspeha.

Tudi na sinočnjem koncertu sta požeti zaslužen aplavz. Program sta izoblikovali tako, da sta zahtevnejše skladbe uvrstili v prvi del. Najbolj prepričljivi sta bili z Mozartovo sonato v D-duru, pa tudi Schubertova Fantazija jima je zazvenela sočno. V drugem delu pa smo slišali skladbo Rachmaninova Six Morceaux op. 11, ki pa sta jo podali manj zavzeto. Na splošno igrata pianistki zelo zlito, čeprav sta vsaka zase izraziti pianistični osebnosti. Njuno podajanje je sveže in komunikativno, s tekočo igro izzivata poslušalčevo zavest. Toda mestoma so nas motili površni prehodi in akademska hladnost pri počasnejših delih partiture. Kadar pa sta se razživeli, sta učinkovali polno in sta lažje potegnili občinstvo za sabo. (ris)

Problem gledališča Verdi pred ministrom D'Arezzom

Minister za turizem in prireditve sen. D'Arezzo je sprejel pred dnevi skrbnika gledališča Verdi prof. Giampaola de Ferro in posl. Tombesija, ki sta predočila izredno zaskrbljujoč finančni položaj, v katerem se nahaja gledališče. Minister je izrazil pripravljenost za poglobitev argumenta na prihodnjih srečanjih.

Jugoslovanski gost združenja esperantistov

Danes zvečer ob 20. uri bo na sedežu Tržaškega združenja esperantistov v Ul. Trento 1 v gosteh jugoslovanski esperantist Tibor Sekelj, ki bo predaval o «vtisih s potovanja po petih celinah» Poleg tega bodo predvajali še vrsto diapozitivov, ki jih je Sekelj posnel na svojih potovanjih.

NA POBUDO TRŽAŠKE POKRAJINSKE UPRAVE

V pripravi raziskava o kulturnih ustanovah v tržaški pokrajini

Raziskava naj bi dala jasnejšo sliko o tukajšnji kulturni stvarnosti

Tržaška pokrajinska uprava je v teh dneh pripravila vse potrebno, da se prične z raziskavo o kulturnih ustanovah, ki delujejo v Trstu in drugih krajih pokrajine. Pobudo je, kot znano, sprožilo odborništvo za šolstvo in jo je na zadnji seji soglasno odobril pokrajinski svet. Za njeno izvedbo so določili 25 milijonov lir, ki jih bo prispevala dežela in s tem v zvezi je pokrajina že naslovila ustrezno prošnjo na deželne organe.

Iz te raziskave naj bi izšla popolna podoba tržaške kulturne stvarnosti, vseh ustanov, struktur in organizacij na kulturnem področju v naših krajih; bila naj bi skratka nekakšen portret teritorija v vseh njegovih komponentah, tako kulturnih, kot tudi političnih in upravnih. Pobuda se uokvirja v programsko obvezo pokrajinske uprave, da priredi širše zasedanje o krajevnih kulturnih ustanovah, zasedanje, ki naj bi pokazalo na dejansko stanje na kulturnem področju pri nas. Takšno zasedanje pa mora po mnenju uprave sloneti na točnejših podatkih, oziroma na analizi stanja in se je uprava zato odločila, da s posebno raziskavo prikaže jasnejšo sliko.

Raziskavo bo koordiniral ravnatelj inštituta za srednjeveško in moderno zgodovino tržaške univerze prof. Elio Apih, ki bo tudi pripravil uvod končnemu poročilu. Zbiranje in obdelavo podatkov pa bosta vodila docent za sociologijo komunikacij prof. Bruno Tellia in docent za sociologijo prof. Darko Bratina, oba s tržaške univerze. Pripravljen je tudi načrt raziskave: do konca februarja prihodnjega leta bi morali biti pripravljeni tehnično operativni inštrumenti, v teku naslednjega meseca pa naj bi že obdelali prve podatke, ki bi jih v teku maja meseca predložili v javno razpravo, na podlagi katere bodo nato izdelali zaključno poročilo. To naj bi bilo torej pripravljeno za 15. junija.

Kaj pravzaprav lahko pričakujemo od te pobude? V bistvu, meni pokrajinski odbornik za šolstvo Spadaro, gre za kritično analizo različnih kulturnih stvarnosti, ki naj ovrednoti vse kulturne aspekte v spoštovanju različnih kulturnih in jezikovnih skupin in značilnosti. Končni namen raziskave pa naj bi bil v tem, da bi na podlagi izsledkov lahko lažje programirali razvoj kulture v pokrajinskem merilu. Na podlagi raziskave bo vsekakor lažje razvijati razne kulturne dejavnosti, ki bodo dostopne vsemu prebivalstvu in ki bodo prispevale k nadaljnjemu osveščanju tega prebivalstva.

Pobuda je dokaj pomembna tudi za našo narodnostno skupnost, katere kulturna dejavnost je vse premalo poznana, cenjena in valorizirana v širši tržaški in deželni javnosti. Raziskava bo zato priložnost, da se tudi večinski narod globlje seznani z našim kulturnim gibanjem.

Jutri pobratenje med Bujami in občino Devin - Nabrežina

Devinsko - nabrežinska občinska uprava sporoča, da bo jutri ob 10. uri na sedežu občinske skupnosti Buj slovesno pobratenje z bujsko občino.

● **Pokrajinska sindikalna federacija** CGIL - CISL - UIL sklicuje danes skupščino delavcev trgovinskega sektorja s področja Stare mitnice in Drevoreda XX. septembra. Skupščina bo ob 19.30 na sedežu CGIL v Ul. Pondares 8, na zborovanju pa bodo razpravljali o obnovi delovne pogodbe, ki je zapadla že pred 4 meseci in o 4-urni stavki, ki bo v torek, 23. oktobra.

OBVESTILO SSŠ

Sindikat slovenske šole obvešča vse profesorje, ki bi radi poučevali na tečajih «150 ur» za dosego diplome nižje srednje šole, naj takoj predložijo ustrezno prošnjo. Profesorji v stalžu naj naslovijo prošnjo na šolsko skrbništvo, vsi ostali pa na ravnateljstvo srednjih šol «Srečko Kosovel» na Opčinah in «Ivan Cankar» pri Sv. Jakobu.

Rajonski sveti

Rajonski svet za zahodni Kras poziva občane Proseka, Kontovela in Križa, naj sodelujejo pri ugotavljanju stanja vaških cest in poti. Občani naj o zadevi sporočijo občinskemu uradniku na Proseku in v Križu v uradnih urah do prihodnjega četrtka, 25. oktobra.

* * *

Podoben poziv je na občane naslovil rajonski svet za novo mesto. Vsi, ki nameravajo sodelovati pri tej pobudi, naj se zglasijo na sedežu sveta v Ul. Battisti 14 ali pa naj telefonirajo na 730441 od 9. do 12. ure.

ZARADI SKRČENJA DIPLOMATSKIH PREDSTAVNIŠTEV VB

KMALU BODO ZAPRLI BRITANSKI KONZULAT

Predstavništvo Velike Britanije deluje v našem mestu več kot dve stoletji

Britanski konzulat v Trstu bodo v kratkem zaprli. Vest o zaprtju je prišla včeraj iz Londona, potem ko se je konservativna vlada Thatcherjeve odločila za skrčenje števila svojih diplomatskih predstavništev po svetu, da bi tako prihranila na javnih izdatkih.

Na britanskem konzulatu v Ul. Rossini 2 so bili ob vesti o zaprtju vsi nekoliko presenečeni. Osebje si ni niti od daleč mislilo, da bo vlada sklenila zaprtje (poleg drugih) tudi konzulata v Trstu. Konzulat namreč uspešno deluje v našem mestu že več kot dve stoletji in je vedno opravljal dobro svoje diplomatske naloge. Prav zaradi tega so s konzulata že obvestili London o pomembnosti diplomatskega sedeža v Trstu, da bi skušali tako spremeniti prvotni sklep o zaprtju. Po dosedanjih vesteh bodo konzulat, ki zaposluje tri krajevne uslužbence, uradno zaprli 31. marca, po vsej verjetnosti pa bodo prenehali z diplomatsko dejavnostjo že kak mesec prej.

Poleg konzulata v Trstu bodo zaprli še drugih 14 britanskih konzulatov, v nekaterih pa bodo zmanjšali število zaposlenega osebja. V Italiji bodo zaprli še konzulat v Palermu. Zaradi teh ukrepov bo Velika Britanija priklicala v domovino skupno približno 40 diplomatov in upravnih uslužbencev nekaj stotin krajevnih uslužbencev pa bo ostalo brez dela.

Drugi dan srečanja biologov s sosednih regij

Drugi dan četrtega srečanja med biologi in biokemiki sosednjih regij je bil nedvomno zelo pester. Včeraj se je namreč zvrstilo kar sedem posegov, glavna tema pa je bila «Lastnosti encimov in njihova vloga v bioloških procesih». Veliko pozornost je pritegnilo predavanje, ki so ga v sodelovanju med ljubljanskim institutom J. Stefan in tržaško univerzo pripravili M. Kopitar, V. Turk in Giraldi, o proteinazi.

● **Pokrajinski svet** bo imel drugo sejo 5. rednega zasedanja dne 25. oktobra ob 18.30 na sedežu na Trgu Vittorio Veneto 4.

Tudi v Trstu odmevi o zadevi «7. april»

Na sedežu radikalne stranke je bila sinoči razprava na temo «Zadeva 7. april, sodstvo in politična oblast», ki jo je organiziral tržaški novoustanovljeni odbor za zaščito političnih in pravnih svoboščin. Predstavnik odbora Pincherle je poudaril, da množične aretacije pripadnikov «delavske avtonomije» zaskrbljajo vso demokratično javnost, toliko bolj, ker sodniki še po šestih mesecih preiskave niso objavili nobenega dokaznega gradiva. V razpravo je med drugimi posegel tudi Nereo Battello, član vsedržavnega odvetniškega kolegija, ki brani aretirane «avtonomiste». Podčrtal je, da je proces proti «avtonomiji» poskus, da se kriminalizirata neka politična praksa in obnašanje, ki sta že petnajst let javno znana in zaobjemata širše družbene plasti, posebno tiste mlade, ki v obstoječem družbenem sistemu ne morejo zadovoljiti svojih potreb. Za odpravo vzrokov tega neugodja se morajo zavzemati vse politične sile, je pa nepojmljivo, da se s procesom kriminalizira protestno ob...šanje, ki je zelo različno od terористične dejavnosti. To zaskrbljenost, je dejal Battello, čutijo vse levičarske sile in stranke v Evropi, saj pomeni tako sodno in policijsko početje ogrožanje svobode.

V ODGOVOR NA KOMUNISTIČNO INTERPELACIJO V SENATU

Zamberletti orisal vprašanje pogajanj o ribolovu med Italijo in Jugoslavijo

Za letos dosežen okvirni sporazum - O ribolovu v našem zalivu bodo še razpravljali - Podtajnik za zunanje zadeve o potrebi po mešanih družbah

Potem ko se je senatorka Jelka Gerbec večkrat zavzela tako pri predsedstvu vlade kot pri pristojni senatni komisiji in drugod, da bi v senatu vendarle prišlo do razprave o vprašanju obnove pogodb o ribolovu med EGS in drugimi državami, še zlasti Jugoslavijo, je prejšnji torek vlada vendarle odgovorila na interpelacijo, ki so jo o tem vprašanju postavili komunistični senatorji Guerrini, Calamandrei, Benedetti, Gerbec, Bacicchi in drugi. Interpelacijo je orisal senator Guerrini, v imenu vlade pa je odgovoril podtajnik za zunanje zadeve poslanec Zamberletti.

Zamberletti je uvodoma ugotovil, da interpelacija izhaja iz pomembnega in odprtega vprašanja odnosov z Jugoslavijo na področju ribolova, poleg tega pa obravnava splošni položaj ribolova v Sredozemskem morju. Nato je Zamberletti orisal potek italijansko - jugoslovanskih pogajanj na tem področju. Ustrezni sporazum iz leta 1973 je zapadel že pred tremi leti: od tedaj EGS vztraja na stališču, da se mora Jugoslavija neposredno z njo pogajati o tem vprašanju, medtem ko se vlada v Beogradu zavzema za neposredna pogajanja z Rimom. Tako so zapadlo pogodbo podaljševali vsakih šest mesecev, vse do preteklega junija. Tedaj je pristojna vladna komisija predlagala ministrskemu svetu EGS, da bi Italiji dovolil dvostranska pogajanja za nadaljnji šestmesečni podaljšek pogodbe. Po pristanku ministrskega sveta EGS so pogovori stekli že 20. junija in se nadaljevali 13. in 14. septembra v Dubrovniku ter privedli do sledečih rezultatov, ki so jih potrdili tudi med zadnjim srečanjem zunanjih ministrov ob priliki Pertinijevega obiska v Beogradu.

1. Italija bo letos izplačala 800 milijonov lir za dovoljenje, poleg tega se je obvezala, da bo poravnala tudi dolg iz prejšnjega leta. Zamberletti pa je pri tem dejal, da doslej ni bil še izglasovan zakon o finančnem kritju.

2. Jugoslavija se je obvezala, da bo izdala 55 dovoljenj za ribolov.

3. O vprašanju ribolova v Tržaškem zalivu bodo še razpravljali, pri čemer bodo morali upoštevati krajevne posebnosti.

Poleg tega je Zamberletti načel tudi vprašanje pobud za čim večji razvoj gospodarskega sodelovanja med obema sosedoma, s posebnim ozirom na področje ribolova. Vladni predstavnik je pri tem zagotovil da sta obe strani že ustanovili dve delovni skupini in da je italijanska skupina že opravila pomemben korak kar zadeva tehnične in trgovinske aspekte mešanih ribolovnih družb. Italijanska stran namerava že ta mesec organizirati neformalno srečanje z jugoslovanskimi izvendenci in operaterji, da bi razpravljali o konkretnih možnostih da čimprej uresničijo omenjene družbe.

To vprašanje pa je širšega obsega. Kot je Zamberletti poudaril številne sredozemske države skupaj z osamosvojitvijo terjajo tudi pravico, da same razpolagajo s svojimi naravnimi bogastvi, in torej tudi morskimi. Zato se je Italija obrnila tudi do drugih sredozemskih držav, da bi proučili vprašanje sodelovanja na tem področju. Ker pa teh pobud ne bo mogoče v kratkem uresničiti je treba korenito spremeniti dosedanjo politiko na področju ribolova in se z ene strani zavzeti za ustanavljanje takih mešanih družb, z druge pa tudi skrbeti za izkoriščanje in povečanje lastnih notranjih možnosti in rezerv. (db)

Pridržana prognoza za mladega motociklista

Mlad motociklist se je sinoči ob 21.30 hudo ponesrečil v prometni nesreči na obalni cesti v višini Centra za teoretsko fiziko pri Miramaru. 23-letni Giorgio Franco iz Ul. Margherita 4 se je peljal na svojem motornem kolesu BMW 450 v smeri proti Sesljanu, ko je na blagem ovinku pri miramarskem centru oplazil peugeot 204, ki je privozil mimo iz nasprotne smeri. Franca je vrglo na asfalt pri čemer se je močno udaril v glavo, si zlomil stegnenico in stopalo leve noge ter dobil še druge poškodbe. Nezavestnega so z rešilcem Rdečega križa prepeljali v glavno bolnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo na oddelku za oživljanje. Kasneje se je javil v bolnici tudi voznik peugeota, 48-letni Ezio Specchia iz Ul. Lucrezia 15. V nesreči se je udaril po glavi ter se opraskal po nogah. Zdravniki so ga hoteli zadržati v bolnici, Specchia pa je odklonil sprejem.

Strel iz pištole ustavil divje drvenje

Šele strel v zrak je v sredo zvečer prisilil 20-letnega Bruna Bassaneseja iz Ul. Puglie pri Domju 57, da je na Trgu Libertà končal svojo divjo vožnjo na krovu ford fieste. Mladenič, ob katerem se je peljala 32-letna Eleonora Monteduro por. Rossi (sicer že stara znanka policije), je vozil po Ul. Ghega in se sploh ni zmenil za agenta javne varnosti, ki mu je na vogalu z Ul. Cellini dal znak, naj se ustavi. Zdrvel je mimo njega in se ni ustavil niti ob rdečem semaforju pred križiščem Ul. Cellini in Trga Libertà. Tedaj je agent potegnil iz toka pištolo in ustrelil v zrak. Bassanese je komaj takrat pritisnil na zavore. Pozneje se je zagovarjal, češ da je vozil s hitrostjo 70 do 80 km na uro, agent pa ga je povabil na kvesturo za plačilo številnih prekrškov cestnega zakonika.

Okrepiti nočno nadzorstvo okrog padriškega taborišča

V petek okrog polnoči je Edija Ž. s Padriča prebudil čuden šum iz kleti. Odhitel je pogledat in videl je lahko samo še senci, ki sta se naglo oddaljevali od njegove hiše na robu vasi in s sabo nesli torbo s perilom in dokumenti, kar sta pač v naglici nagrabili. Na cesti sta ju čakala pajdaša, ki sta skušala prižgati motorno kolo. Ukradeno seveda. Premotil ju je neki mimoidoči, ki je ujel tudi nekaj besed. Razumel je le, da gre za enega tolikih tujih jezikov, ki jih govorijo v bližnjem begunskem taborišču.

To je samo en primer. Našteli bi jih lahko veliko. V zadnjih časih vdirajo neznanci na debelo v osamljene hiše in parkirane avtomobile na Padričah. Njihov najljubši plen so dokumenti. Veliko ljudi se je zglasilo na policijski postaji pred taboriščem. Odgovor je vedno isti — ne moremo pomagati, obrnite se na openski komisariat. In tu je spet ista pesem. Nihče ne ukrepa.

Padriško begunsko taborišče, ki je v zadnjem času postalo zelo znano daleč naokoli, ker je sprejelo vietnamske begunce, je bilo že večkrat v preteklosti predmet številnih protestov domačega prebivalstva. Nekateri begunci, ki so jim bili politični razlogi le pretveza za beg na Zapad, so se večkrat proslavili z dejanji, ki so vzbudila veliko nezadovoljstva. Nekaj podobnega se spet dogaja na Padričah in zato ljudje zahtevajo, da bi varnostni organi okrepili vsaj nočno nadzorstvo.

● **Drevi ob 18. uri** bo v krožku za družbeno - politične študije «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 pisatelj posl. Salvatore Di Benedetto govoril na temo «Sicilija ni otok».

DEŽELNI NAČRT ZA BOJ PROTI UŽIVANJU MAMIL

Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je v sredo odobril načrt za posege, ki jih misli dežela uresničiti v boju proti uživanju mamil in drugih psihotropnih snovi. Načrt, ki so ga predhodno že odobrile pokrajinske in občinske uprave, zdravstveni konzorciji in deželna komisija za prevencijo toksikomanije, ima namen, da z raznimi pobudami ustvari pogoje za učinkovito preventivo, poleg tega pa, da nudi potrebno pomoč osebam, ki so zasvojene. V ta okvir se postavlja ustanovitev centrov za zdravniško in družbeno oskrbo, ki bodo delovali v vsakem zdravstvenem konzorciju, dokler ne bo dokončno uresničena zdravstvena reforma in bodo torej ti centri prešli pod upravo krajevnih zdravstvenih enot.

V dokumentu je rečeno, da morajo novoustanovljeni centri delovati v povezavi z družinskimi posvetovalnicami, s centri za mentalno zdravje in z otroškimi posvetovalnicami, ki že obstajajo na teritoriju ter v preventivne namene zaobjeti v svoje delovanje tudi šole, mladinske skupine, klube in vse organizacije, ki se ukvarjajo z mladino.

V pričakovanju, da steče konkretno delo novoustanovljenih centrov, pa bosta še naprej delovala zdravstvena centra za toksikomane v tržaški in videmski bolnišnici. Prvi upravni korak je bil torej storjen in zaželeno je, da bodo nadaljnji ukrepi, ki so še potrebni, izvedeni v čimkrajšem času, kajti problem uživanja mamil in drugih psihotropnih snovi, med katerimi alkohol, razne tablete itd., povzroča vsak dan večjo škodo za zdrav in uravnovešen razvoj družbe.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljišča A. M. Slomšek iz Trsta obvešča vse dijake, ki so se vpisali v peti letnik, da se bo pouk pričel danes, 19. t.m., ob 16. uri po dogovorjenem urniku.

Prosveta

PD Vesna obvešča, da bo srečanje vaških fotoamaterjev jutri, 20. t.m., ob 17. uri v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole A. Sirk v Križu. Vabljeni so vsi, ki jih zanima ta dejavnost.

PD «Slavec» Ricmanje - Log obvešča, da bo 21. oktobra mešani pevski zbor nastopil v društvenih prostorih. Zato poziva člane zbora, naj se vsi udeležijo vaj.

Razna obvestila

Sindikat slovenske šole obvešča člane, da je sedež v Ul. Filzi 8 odprt vsak torek in petek od 16. do 18. ure.

Prispevki

V spomin na Justino Čok vd. Gec daruje Vanda 5.000 lir za rajonsko knjižnico v Podlonjerju.

V spomin na Justino Čok vd. Gec daruje Viki 5.000 lir za rajonsko knjižnico v Podlonjerju.

V spomin na Marijo Starc daruje družina Kalc - Opčine 20.000 lir za Dijaško matico.

Ob težki izgubi predrage matere izrekamo našemu sodelavcu dr. Vladimiru Turini in svojcem občuteno sožalje.

Slovensko stalno gledališče - Trst

Šolarji iz Semedele v Rižarni

Včeraj dopoldne je obiskalo Rižarno ter se poklonilo spominu antifašistov, tu umorjenih od nacifašistov, okrog 200 učencev četrtega razreda osnovne šole «Dušana Bordona» iz Semedele pri Kopru. Učenci so se še prej poklonili spominu padlih v NOB pred spomenikom v Dolini, nato pa še pred spomenikom bazoviškim junakom.

Včerajšnji izlet je bil poučnega značaja, saj imajo na tej šoli v programu vsakoletne ekskurzije pod naslovom «Po poteh boja primorskih Slovencev za svobodo». Učence so spremljali učitelji četrtih razredov in Maks Zadnik, ki je orisal prisotnim zgodovino Rižarne in ostalih krajev tržaškega ozemlja.

Koncerti

Glasbena matica Trst obvešča stare in nove abonente, da lahko dvignejo abonmaje v pisarni GM, Ul. R. Manna 29, vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Sezona 1979 - 80

OTVORITVENA PREDSTAVA

Etbin Kristan

KATO VRANKOVIĆ

igra v treh dejanjih

Premiera

danes, 19. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED A – premierski

Ponovitve

jutri, 20. oktobra, ob 20.30 ABONMA RED B – prva sobota po premieri;

v nedeljo, 21. oktobra, ob 16. uri ABONMA RED C – prva nedelja po premieri.

Nadaljuje se vpisovanje abonmajev. Vse abonente prosimo, da dvignejo izkaznice pri blagajni Kulturnega doma, Ulica Petronio 4, ob delavnikih od 10.30 do 12.30.

BCT BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A. TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV
18. 10. 1979

Ameriški dolar	825.—
Funt šterling	1770.—
Irski funt šterling	1682.—
Švicarski frank	500.—
Francoski frank	194,25
Belgijski frank	26,75
Nemška marka	453.—
Avstrijski šiling	63,50
Kanadski dolar	685.—
Holandski florint	413.—
Danska krona	155.—
Švedska krona	192.—
Norveška krona	162.—
Drahma	18,25
Mali dinar	36,25
Veliki dinar	36,75

MENJALNICA vseh tujih valut

Kino

Nazionale 10.30—22.00 «Buon compleanno Topolino». Barvni film.
Ariston 16.00—22.00 «Una favola possibile, nasce Ianas che avrà 20 anni nel 2000». Alain Tanner.
Ritz 15.30 «Moonraker». R. Moore, Corinne Clery, Micael Londsdale.
Eden 16.00—22.15 «Chiaro di donna». Yves Montand, Romy Schneider.
Excelsior 16.00 «Liquirizia». Barbara Bouchet. Barvni film.
Grattacielo 15.00—22.15 «Uno sceriffo extraterrestre... poco extra e molto terrestre». Bud Spencer.
Fenice 16.00 «Marito in prova».
Mignon 16.00—22.00 «Together». Olivia Newton - John. Barvni film
Filodrammatico 15.30—22.00 «Paris scandale». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 15.30—21.30 «Il cacciatore». Roberto De Niro. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Moderno 16.00 Festival rock glasbe; Yessongs. Barvni film.
Aurora 15.30 «Hair». Barvni film
Capitol 16.00 «Ma che sei tutta matta». Barbra Streisand. Barvni film za vsakogar.
Vittorio Veneto 16.30 «Disposta a tutto». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aldebaran 16.00—22.00 «Ecco l'impero dei sensi». Nagisa Oshima. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere (Ul. Flavia 9) 16.00 «Suspiria». Režija: Dario Argento. Igrajo: Jessica Harper, Stefania Casini in Miguel Bosè. Prepovedan mladini pod 18. letom.

PD «SLAVEC» Ricmanje - Log

priredi v nedeljo, 21. oktobra, ob 18. uri v Prosvetnem domu v Ricmanjih

VESEL VEČER

s slovenskim kulturnim društvom «Bazovica» z Reke in s pevskim zborom «Slavec».

Sledi družabnost.

VABLJENI!

Gledališča

ROSSETTI

Od 23. t.m. se bodo vrstile predstave «Lutke Viktorja Podrecce». Dopoldanske predstave za šole. V soboto, 27. t.m., ob 20.30 in v nedeljo, 28. tm., ob 16. uri ponovitev za občinstvo. Informacije in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

* * *

Pri osrednji blagajni ter na delavski hkrožkih in šolah sprejemajo naročila za gledališki abonma za sezono 1979/80 (za Tržič: Agencija Universal). Na razpolago je 9 kuponov za 11 predstav.

* * *

VERDI

Pri blagajni Verdijevega gledališča se nadaljuje kampanja za abonmaje za skorajšnjo operno sezono. Operna sezona se bo začela 26. oktobra z Verdijevim «Rigolettom».

Novo postavitev Verdijeve opere bodo predstavili na tiskovni konferenci v četrtek, 25. t.m., popoldne ob 18.45 v veliki dvorani krožka za kulturo in umetnost v Ul. San Carlo 2. Opero bo predstavil ravnatelj muzeja milanskega gledališča Scala Giampiero Tintori

Izleti

Sekcija PSI Prosek - Kontovel organizira izlet v Gonars, Passariano, v Beneško Slovenijo ter na Staro goro pri Čedadu v nedeljo, 28. t.m. Vpisovanje v Društveni gostilni.

Združenje Union priredi 28. oktobra enodnevni izlet v Jesolo in San Donà del Piave. Informacije na sedežu združenja. Telefonska št. 64459.

PD Rdeča zvezda in ŠK Kras organizirata v nedeljo, 21. t.m., enodnevni izlet na Vrhniko in okolico. Ogled tehničnega muzeja, tovarne usnja in izvir Ljubljanice.

Ženske dolinske občine vračamo obisk ženskam iz Falconare (Ancona) z avtobusnim izletom, ki bo jutri, 20., in 21. oktobra letos.

SPDT vabi člane, v nedeljo, 21. oktobra, na srečanje s planinci PD Viator. Zbirališče ob 13. uri na parkirnem prostoru na obalni cesti nad Grljanom po obeh predorih. Skupno se bomo podali mimo Kontovela na razgledališče na Griži in od tu v Barkovlje v prostore TPK Sirena, kjer bo za vse člane SPDT družabnost ob jedači in pijači. Toplo vabljeni!

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

KUPIM pianino v dobrem stanju. Ponudbe poslati na uredništvo PD pod šifro «Glasba».

KUPIM harmoniko 120 basov v dobrem stanju. Telefonirati na telefonsko št. 200-782 v večernih urah.

IŠČEM majhno stanovanje v okolici Sv. Ivana ali na Opčinah. Telefonirati na tel. št. 55-040 od 19.30 do 22. ure.

TRGOVINA Mode Valentino pri Domju, tel. 820-191, obvešča, da ima na izbiro veliko novih oblek in plaščev vseh vrst. Priporoča se odjemalcem.

ODVETNIŠKA pisarna išče uradnico/ka. Telefonirati od 9. do 13. ure na tel. štev. 732863.

PRODAJAM gorilno peč (bruciatore) na nafto v dobrem stanju. Ugodna cena. Telefonirati na tel. štev. 227143.

ELEKTRONSKE - TV igre po tovarniški ceni lahko kupite v trgovini TV — elektrogospodinjskih strojev COLJA ALDO, Kontovel 134 — tel. 225-471.

PRODAM avto fiat 125 special v zelo dobrem stanju. Telefonirajte v Sovodnje, telefon 882-037.

IŠČEM vajenca za ključavničarsko inštalatersko stroko. Telefonirajte v Sovodnje na telefonsko številko 882-037 med 12. in 14. uro, ter zvečer med 19. in 20. uro.

PRODAJAM rabljeni motokultivator znamke Ruggerini. Za informacije se obrnite na Emila Cotiča v Redipugliji, Ulica Trincee 9.

NUJNO iščemo prodajalca s končano vojaško službo v trgovini nadomestnih delov za kmetijske stroje. Telefonirati na tel. št. 62200 med delovnim urnikom trgovine.

KUPIM staro hišo ali stanovanje na vzhodnem Krasu. Tel. 212950.

IŠČEM dvosobno stanovanje z ogrevanjem v najem v dolinski ali miljski občini. Tel. 228603 — od 16. do 17. ure.

IŠČEMO mlado osebo za mehanično ali elektromehanično stroko. Pogoji: znanje slovenskega ali srbohrvaškega jezika in opravljene vojaške obveznosti. Telefonirati na št. 68-812.

JADRANSKI KOLEDAR 1980

Cena zbirke v prednaročilu

samo do 31. oktobra	16.000 lir
Po 1. novembru	22.000 lir

Naročila in predplačila na upravi PD v Trstu in Gorici, preko pošte na tek. račun št. 11/5374 in pri vseh raznašalcih Primorskega dnevnika.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 19. oktobra
ETBIN

Sonce vzide ob 6.26 in zatone ob 17.14 — Dolžina dneva 10.48. — Luna vzide ob 4.30 in zatone ob 16.48

Jutri, SABOTA, 30. oktobra
FELICIJAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 19,4 stopinje, najnižja 16,8, ob 18. uri 18,7 stopinje, zračni tlak 1019,2 mb ustaljen, vlaga 72-odstotna, veter 4 km na uro zahodnik, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Chiara Pintus, Luca Albanese, Alessandro Vezzani, Gabriella Doz, Fatima Ponturo, Mihaela Seceleanu, Marco Bernobi.

UMRLI SO: 86-letna Maria Stimac vd. Baratti, 80-letna Teresa Luzzatto, 69-letni Francesco Grando, 66-letni Giorgio Benedetti, 83-letna Maria Serafini, 57-letna Cesarina Merola, 52-letna Livia Coslovich por. Cardillo, 71-letni Leopoldo Pertot, 72-letna Vera Spano vd. Superchi, 45-letni Vittorio Pribaz.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg Sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Občine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. štev. 732-627.

SKUPŠČINA TEKSTILNIH DELAVCEV V PODGORI

Izpolnitev težkih obveznosti pogoj za nadaljevanje proizvodnje

Deželni odbornik Dario Rinaldi je shematično prikazal pogoje in etape odstranjevanja krize v obratu Cotonificio Triestino

Včerajšnja skupščina tekstilnih delavcev obrata v Podgori, kateri so prisostvovali tudi najvišji predstavniki nekaterih krajevnih oblastvenih teles, je postavila izziv najbolj odgovornim dejavnikom naše dežele: ali so sposobni do konca tega leta, ta rok je neodložljiv, ločiti obrat Cotonificio Triestino od holdinga Bustese, zagotoviti denarna sredstva za plačilo dolgov v višini 18 milijard lir, poiskati novega večinskega delničarja, ki bo prevzel vodstvo obrata, ter na takšen način zagotoviti zaposlitev sedaj v dopolnilni blagajni vpisanih delacev? Izpolnitev teh pogojev je podlaga za nadaljevanje proizvodnje in za ohranitev zaposlitvene ravni v tem najpomembnejšem industrijskem obratu v Gorici.

Na skupščini v tovarniški menzi sta najprej spregovorila predstavnik enotne sindikalne federacije Valter Papais in goriški župan Pasquale De Simone, ki sta osvetlila dosedanjo akcijo ter zastavila nekaj vsebinskih vprašanj, na katere je kasneje odgovoril deželni odbornik za industrijo Dario Rinaldi.

Podgorski obrat je eden od tolikih v naši deželi, ki so pod udarom. Kot je Comelli prejšnji teden povedal na sestanku z županom, se dežela zaveda svojega deleža odgovornosti za obnovo proizvodnje v podgorskem obratu. Rinaldi je poudaril, da bo dežela vprašanje reševala izključno v soglasju s sindikalnimi organizacijami in odborom županov. Opisal je pogoje, kako priti do zadovoljive rešitve. Ločitev obrata v Podgori od holdinga Bustese je mogoča, če bodo poprej izpolnili osem obveznosti, med katere sodi plačilo zaostalih dajatev INPS (enajst milijard lir in dve milijardi lir globe) in poravnava dolga v znesku 3,5 milijarde lir pri blagajni ICIPU. Obstaja možnost,, da bi dolg odplačevali po 2,5 milijarde lir letno. Če tega ne bodo izvedli do konca leta, bo tudi podgorski obrat prešel pod nadzorovano upravo, leta pa bi predstavljala začetek bankrota.

Po izpolnitvi teh pogojev bi vstopil novi gospodar, ki ga Friulia, deželna finančna družba in manjšinski lastnik delniškega paketa podgorskega obrata, išče na domačem in mednarodnem trgu. Novi gospodar bi prevzel vodstvo obrata, ki po zagotovilih upravnega sveta v zadnjem letu dobro posluje. Načrt za preureditev obrata lahko naredi samo novi gospodar. Za ta načrt, je dejal Rinaldi, pa je na voljo deželni denar. Dežela je pripravljena finansirati tudi «mininačrt», ki ga zahtevajo sindikati, izvesti pa ga more že sedanji upravni svet in tako izboljšati položaj tovarne.

Deželni poseg v korist podgorskega obrata izhaja iz nekaterih danosti v Gorici: pomembnost tovarne za goriško gospodarstvo in demografsko nazadovanje Gorice (in tudi Trsta, je dodal Rinaldi). Dežela podpira izgradnjo obrata v goriški industrijski coni, v katerem bi zaposlili 100 - 200 delavcev podgorskega obrata. Te delavce bi preučili, da bi bili sposobni kakega drugega dela.

Preko deželnega odbornika za industrijo se je dežela pred delavsko skupščino obvezala, da bo pomagala ohraniti proizvodnjo v obratu ter ponovno zaposliti tiste delavce, ki so vpisani v dopolnilno blagajno. Ali so stvari že tako zrele, da bo to mogoče izvesti do konca leta, od katerega nas ločita samo še dva meseca in pol?

Jutri v Tržiču splavitev podmornice

V tržiški ladjedelnici bodo jutri zjutraj, ob 10. uri, splavili podmornico, ki jo je naročila italijanska vojna mornarica. Plovilo bo poimenovano po Leonardu da Vinciju in je tretja od serije štirih podmornic, ki jo je vojna mornarica naročila tržiški ladjedelnici. Istočasno bodo postavili gredelj za četrto podmornico, ki bo poimenovana po Guglielmu Marconiju.

V Krminu odpro prenovljene prostore goriške hranilnice

V Krminu bodo danes popoldne, ob 17.30, odprli prenovljene prostore tamkajšnje podružnice goriške hranilnice. Sedež je v strogem središču mesta v stari palači in so ga sedaj preuredili, da bo ustrezal sodobnim zahtevam.

● **Na sestanku** med zastopniki tržiške občine in tamkajšnjih trgovcev ter zadrugarjev so preučili možnost, da ne bi v tem trenutku dvignili cen živilskim proizvodom.

OBISK TURISTIČNIH DELAVCEV SLOVENIJE NA GORIŠKEM

Pri nas in v Sloveniji je zelo veliko možnosti za razvoj kmečkega turizma

Funkcionarji Turistične zveze Slovenije so si na pobudo EPT v Gorici ogledali nekatere kraje v naših Brdih - Z malimi investicijami bi na deželju lahko veliko nudili turistom, željnim kmečke idile

Turizem je postal vsesplošni pojav in zato je vsaka izkušnja, še zlasti ona pri sosedu, dobrodošla in koristna. Sedaj se veliko govori o kmečkem turizmu, ki se je obnesel tako v nekaterih predelih Slovenije kot ponekod v Italiji, še zlasti na Južnem Tirolskem, kjer pa ima svoje specifičnosti, ki so različne od onih v drugih krajih Italije.

O teh vprašanjih so se pogovarjali v torek predstavniki Turistične zveze Slovenije in pokrajinske turistične ustanove v Gorici. V naše mesto je prišla skupina zastopnikov TZS s predsednikom Leopoldom Kresetom na čelu. V njej so bili tudi predsednik Turistične zveze v Novi Gorici, Narciz Kocjančič in tajnik Angelo Nemec. Goriško delegacijo je vodil predsednik EPT Mario Del Ben, prisoten je bil tudi komisar novoustanovljene goriške avtonomne letališčarske ustanove dr. Paolo Romano.

Po kratkem pogovoru na sedežu EPT so se slovenski in tukajšnji turistični delavci podali na ogled nekaterih turistično-kmečkih postojank v goriških Brdih. Najprej je bil na vrsti ogled Formentinijeve graščine v Števerjanu, kjer je gostilna v starem gradu, v kleti kjer se prodaja vino pa je urejen majhen etnografski muzejček. Zatem je bil na vrsti ogled kleti posestva Ruzzis v Koprivnem, kjer je najstarejša klet na tem področju in kjer je posestvo vzorno urejeno. Sledil je obisk pri dveh slovenskih vinogradnikih in sicer pri Bužinelovih v Pradežu in pri Gradniku na Plešivem. Tu so se gostje iz Slovenije seznanili s problematiko tukajšnjih vinogradnikov, z njihovo proizvodnjo, s prodajo njihovih pridelkov tako trgovcem in gostilničarjem kot posameznim turistom. Kosilo je bilo v tipični gostilni v občini Dolenje, kjer sta si predsednika Krese in Del Ben izmenjala zdravici. Poudarila sta, da turizem druži narode in da je danes najmočnejša sila za odpravo nesporazumevanja in sporov. Predvsem je bil govor o možnosti razvoja kmečkega turizma, podobno kot je to urejeno v nekaterih državah severne Evrope. Tako Goriška kot Slovenija imata zaradi svojih naravnih lepot izredne možnosti za razvoj turizma na deželju, kjer se mestni turisti lahko naužijejo svežega zraku, se za nekaj dni vrnejo v mirno življenje brez mestnega hrupa, si lahko zaželijo pristno kmečko hrano in dobro pijačo.

V dopolnilo je bil še obisk v deželni enoteki «La serenissima» v Gradišču, kjer so goste seznanili s tamkajšnjim deželnim natečajem za najboljša vina in s prodajo teh žlahtnih pridelkov naše dežele.

Uspelo srečanje brigadirjev v Novi Gorici

Prejšnjo soboto je OK ZSMS iz Nove Gorice, v povezavi s Centrom za Mladinske delovne akcije, priredila srečanje brigadirjev, ki so se udeležili MDA Rijeka 79, Suha krajina '79 in Bela krajina '79.

Brigadirji so se zbrali že v jutranjih urah v Novi Gorici ter se nato odpeljal na Kambreško, kjer so opravili enodnevno delovno akcijo: zaključili so namreč kopanje vodovodnega jarka Srednje - Pušno in vodni jarek Humarji. Uredili so nato še vhodno pot v vas Menčarji in odkop za preureditev hudournika ter nato še izkopali kanal čez cesto Srednje - Avško. Kambreško področje spada med manj razvita področja v novogoriški občini, zato so se brigadirji odločili, da tamkajšnjemu prebivalstvu s svojim prostovoljnim delom pomagajo pri ustvarjanju pogojev za boljše življenje in delo.

Naj omenimo, da je sobotno akcijo motil dež, kar je v veliki meri otežkočalo potek posameznih del.

V popoldanskih urah pa je bil na sporedu, v dvorani v Bukovici, kulturni program.

Sobotnega brigadirskega srečanja so se udeležili tudi mladi brigadirji iz zamejstva, ki so se letos poleti in lansko leto udeležili MDA Suha Krajina v okviru MDB «Simon Gregorčič» iz Nove Gorice. S to brigadirsko manifestacijo je novogoriška OK ZSMS želela proslaviti tudi prvo obletnico X. kongresa ZSMS, ki je nadvse uspešno potekal leto dni od tega v tem mladem obmejnem mestu.

Praznik kostanjev SPD v Števerjanu

Goriški planinci so že večkrat v prejšnjih letih priredili pri Štekarjevih v Števerjanu praznik kostanja. Ta bo v nedeljo, 21. oktobra, od 12. ure dalje. Voditelji SPD so nam sporočili, da so pripravili vse potrebno za pečenje mesa na žaru. Vsakdo naj si torej prinese s seboj meso, da ga bo spekel po svojem okusu. Prostoru je dovolj za več izletnikov, ni pa stolic ali mizic. Zaradi tega naj izletniki prineso s seboj tudi stoličke in mizice (najbolj pripravne so one za piknik).

Prijateljsko srečanje se bo nadaljevalo ves popoldan. Vina pa bo dovolj.

Do štekarjevih se najleže pride z avtom, najlepše pa peš po gozdnih poteh preko Kalvarije. Za tiste, ki se bodo odločili za to možnost, naj zapišemo, da bo zbirališče že ob 9. uri pri Mirkotu v Grojni, od koder je do cilja okrog dve uri prijetne in nenaporne hoje.

Pogovor med Lupierijem in sindikalisti

O raznih vprašanjih, ki zanimajo goriško gospodarstvo, je bil govor na sestanku med predsednikom tukajšnje trgovinske zbornice Deliom Lupierijem in zastopnikoma sindikalne federacije Padovanom in Pinijem.

Sindikalista sta izrazila zaskrbljenost svoje organizacije in vseh zaposlenih zaradi nezadržnega naraščanja cen. Podobno zaskrbljen je bil zaradi tega tudi predsednik trgovinske zbornice. Naraščanje cen namreč ne prizadene samo prebivalstva, marveč vpliva tudi na investicijsko politiko.

Na sestanku je bil govor tudi o prosti coni. Kot je znano preučujejo sedaj na trgovinski zbornici kako uporabiti denar, ki se v goriškem skladu zbira s prelevmani na bencin in druge proizvode proste cone. Ker nekateri menijo, da ne bi denarja investirali z dotacijami marveč s posojili, bi to pomenilo, da bi se kasneje denar ponovno stekal v sklad in da bi ta z njim razpolagal tudi po devetih letih, ki jih predvideva zakon o prosti coni. Tako bi goriški sklad lahko deloval še vnaprej in bi imel spodbudno vlogo. V glavnih obrisih so sindikalni predstavniki s tem soglasni, vendarle hočejo stvar še podrobneje preučiti.

Govor je bil še o možnostih za nadaljnji razvoj pristanišča v Tržiču. Izražena je bila tudi zaskrbljenost zaradi položaja v nekaterih tovarnah na Goriškem. S pogovori bodo še nadaljevali, tako je rečeno v tiskovnem poročilu goriške trgovinske zbornice.

ŽELELI BI VEČ REDA

Glavobol občinskih mož zaradi prometnih težav

Objestne mlade motocikliste so s težavo ukrotili Opozorilne letake jugoslovanskim avtomobilistom!

Goriška občinska uprava je v tem letu precej napravila, da bi promet čimbolj uredila, predvsem pa, da bi voznike navajala k spoštovanju prometnih predpisov. V poletnih mesecih so precej mopedistov in motociklistov kaznovali, ker so vozili prehitro ali so povzročali ropot.

Red so skušali vzpostaviti tudi v strogem mestnem središču, kjer so objestni motociklisti vozili po pločnikih, vzdolž Korza, ki so namenjeni pešcem. Praksa je pokazala, da denarne kazni niso vedno zalegle. Mladeniči so segli globoko v žep, odšteli denar in še naprej stresali svojo objestnost in nasilje. Čez nekaj dni so kaznovanci popisali zidove z imeni mestnih stražnikov ter jim grozili.

Ker ni mogoče računati na samodisciplino občanov, bo občina morala ukrepati, da vzpostavi red na nekaterih vpadnicah. Občinski možje razmišljajo tudi o tem, da bi pločnike na Korzu Italija, kjer so gredice, zaprli z verigami ali s cvetličnimi lonci, da ne bo mogoče parkiranja avtomobilov, niti vožnja z motocikli, kar je nevarno za pešce. Globa za parkiranje na pločnikih za gradicami je sedaj manjša kot globa za prekoračenje za parkiranje dovoljenega časa na Korzu. Znaša samo 2000 lir proti 5000 liram.

V Gorici že nekaj časa razmišljajo o omejitvi prometa v mestnem središču, vendar doslej niso še našli dobre rešitve. Vsekakor pa težijo, da bi z ustreznimi ukrepi dosegli njegovo razbremenitev. Pri tem se zgledujejo po Celovcu, kjer zagotavljajo, da je izgradnja dveh podzemeljskih parkirišč ugodno vplivala na prometni režim ter bodo zato zgradili še tri.

Mestni stražniki imajo pripombe tudi na račun jugoslovanskih avtomobilistov. Med zelo hudimi primeri navajajo prekrške v Podgori, kjer v jutranjih urah, ko gredo tekstilci na delo, zamudniki iz Goriških brd vozijo z brzino po 100 km na uro, da bi prišli pravočasno na delo v Novo Gorico ali Šempeter. Vse kaže, da povzročajo takšne vožnje nezadovoljstvo in bo potrebno nekaj ukreniti, da voznike opozorijo na nepravilnosti. Pred leti so jim na meji razdeljevali opozorilne letake. Morda bi kazalo to prakso ponoviti, da prekrški ne bodo postali kronični in da ne bodo zastrupljali vzdušja.

Težko bo doseči takšno stanje, da bo za vse zadovoljivo, vendar bi bil dosežen že velik napredek, kadar se potnik — ne glede na državljanstvo, — ki potuje v drugo državo, zaveda, da je njen gost in se temu primerno obnaša.

● **Na sedežu Rdečega križa** v Ulici Codelli 9 bo od 8. novembra dalje tečaj prve pomoči za mlade športnike.

PROSVETNO DRUŠTVO SOVODNJE

vabi danes zvečer člane in prijatelje na redni

OBČNI ZBOR

v Kulturni dom v Sovodnjah. Začetek ob 20. uri.

V GORIŠKEM MUZEJU V KROMBERKU

Dokumentarna razstava o delu in življenju Ivana Trinka

Na ogled številne publikacije, pisma in kompletna zbirka Trinkovih koledarjev

V nedeljo so v Novi Gorici, na Erjavčevem drevoredu, odkrili doprsni kip Ivanu Trinku - Zamejskemu. Ob tej priložnosti pa je Goriški muzej v sodelovanju s knjižnico Franceta Bevka pripravil v gradu Kromberk tudi zanimivo zgodovinsko razstavo iz življenja in dela buditelja beneških Slovencev.

Odprli so jo v petek zvečer, na ogled pa bo še nekaj tednov. «Gre za prvo razstavo v tako obsežni obliki, ki skuša prikazati življenjsko pot Ivana Trinka ter njegov pomen v slovenski literaturi kakor tudi na številnih področjih znanstvenega zanimanja, od glasbe in filozofije, do risanja in študija toponomastike in etnografije,» je na krajši slovesnosti ob odprtju dejal ravnatelj Goriškega muzeja, Branko Marušič.

Čeprav je razstava razmeroma obsežna, pa obsega le delček iz ogromne Trinkove zapuščine, ki jo v glavnem hranijo nekateri posamezniki. Razstavljeni material (naj opozorimo na popolno zbirko Trinkovih koledarjev od leta 1953 dalje) je v glavnem prispevala knjižica Franceta Bevka iz Nove Gorice, precej gradiva pa je dal na razpolago Jožko Kragelj.

Morda bi bila razstava še popolnejša, če bi vanjo vključili tudi gradivo, ki ga hranijo nekateri posamezniki. Morda bo to mogoče uresničiti že čez dve leti, ko bomo praznovali 120-letnico Trinkovega rojstva. Moralna dolžnost pa je, da je v svojem uvodnem govoru dejal Branko Marušič, da začnemo misliti na izdajo Trinkovih zbranih del v knjižni obliki, na zbiranje in urejevanje Trinkove zapuščine, predvsem kar zadeva njegovo literarno snovanje ter objavo v knjižni obliki.

Razstavo je pripravil Marijan Brecelj.

Jutri na Radiu Trst «Svet brez sovraštva» v izvedbi PD «Sovodnje»

Letos v začetku poletja je dramska družina prosvetnega društva «Sovodnje» nastopila nekajkrat z uspehom z igro Mire Pucove «Svet brez sovraštva» v režiji Lacija Cigoja. Igro so pripravili tudi za radijski prenos. Poslušali jo bomo lahko jutri zvečer, ob 18.05, na slovenskem tržaškem radiu.

Dijaki klasične gimnazije-liceja «PRIMOŽ TRUBAR»

vabijo jutri, v soboto, 20. oktobra, od 20. ure dalje v Dom Andrej Budal v Štandrežu na

DIJAŠKI PLES

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče: danes ob 20. uri Ion Druce: Največja svetinja. Predstava za red S petek.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Profezia (È un essere vivente. Non ti muovere, non respirare. Non c'è scampo. Ti troverà)». Prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 17.00—22.00 «Attimo per attimo». L. Tomlin in J. Travolta. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «I piaceri solitari». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Poliziotto o canaglia».
PRINCIPE 17.30—22.00 «Tiro incrociato».

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.00—20.00 «Mož, ki je ljubil ženske». Francoski film.
SVOBODA (Šempeter) 18.00 — 20.00 «Kako posneti porno film». Francoski film.
DESKLE 19.30 «Sestrična Nene». Italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Nicolò, Ul. 1. maggio, tel. 73-328.

NA POBUDO PRIPRAVLJALNEGA ODBORA V ŠTANDREŽU

Nadaljuje se natečaj za najboljši osnutek partizanskega spomenika

Doslej prejeli že nekaj prispevkov - Rok natečaja so podaljšali do 3. novembra

Pripravljalni odbor za postavitev spomenika padlim v NOB v Štandrežu je te dni sklenil podaljšati do 3. novembra rok za predložitev idejnih osnutkov spominskega obeležja. Kakor smo že pred časom poročali, je natečaj namenjen predvsem mladini, tako posameznikom kakor tudi kolektivom. Do predvidenega roka je pripravljalni odbor že prejel nekaj osnutkov. Ker pa gre za nekoliko neobičajno pobudo in ker bi pritegnili k sodelovanju kar največ mladih Štandrežcev in tudi mladih iz drugih krajev, so na zadnji seji sklenili rok podaljšati še za nekaj tednov.

Naj tiste, ki se bodo morda odločili za sodelovanje na natečaju v prihodnjih dneh, opozorimo na glavne pogoje. Osnutke, največ po tri, je treba izročiti v baru Milan v Štandrežu, oziroma v Max marketu v Štandrežu ter na sedežu SPZ v Gorici. Tehnika je poljubna, prav tako niso postavljene omejitve glede formata risbe, čeprav se priporoča, da ne bi bile večje od 30x40 centimetrov. Na hrbtni strani risbe je treba napisati ime in priimek avtorja ter točen naslov ter morebitni opis dela. Pri izbiri najboljšega osnutka bo komisija upoštevala predvsem primernost in izvedljivost osnutka, ki se mora vsekakor usklajati z okoljem, političnim trenutkom in razpoložljivimi sredstvi. Risbe ostanejo last organizatorja. Za podrobnejša pojasnila lahko interesenti zaprosijo pri članih pripravljalnega odbora ter pri načrtovalcu del arh. Jožetu Ceju.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi v ponedeljek, 22. oktobra, ob 18.30 v deželni avditorij v Ul. Roma na predavanje univerzitetnega prof. JOŽETA PIRJEVCA o

DELOVANJU DR. HENRIKA TUME

Na voljo bo tudi zbornik o nedavnem simpoziju na tržaški univerzi.

Prosveta

Društvo slovenskih upokojencev vabi člane in vse, ki jih veseli lepota slovenskega jezika, jutri, v soboto, 20. oktobra, ob 16. uri v dvorano kluba Simon Gregorčič na Verdijevem korzu 13, kjer bo član Slovenskega stalnega gledališča Stane Raztresen pripovedoval slovenske balade in romance.

V razstavni dvorani goriškega avditorija je vsak večer od 17. do 19. ure odprta razstava dveh zamejskih fotografov Jožka Prinčiča in Viljema Zavadlava z naslovom «Kamen na kamnu». Razstavo je priredila Slovenska prosvetna zveza.

OB DREVIŠNJI PREMIERI SSG

Sodobno Kristanovo sporočilo v drami «Kato Vranković»

Z nocojšnjo premiero stopa Slovensko stalno gledališče iz Trsta v novo sezono: Kristanov Kato Vranković predstavlja torej začetek novega dela, otvoritev letošnjega gledališkega repertoarja. Režiserja Maria Uršiča smo ob tej priložnosti prosili, da bi nam spregovoril o predstavi in svojem režijskem delu, o avtorju drame in o svoji oceni Kata Vrankovića.

Vprašanje: *Ob začetku se kar samo vsiljuje vprašanje: zakaj prav Kristan? Kako to, da se je gledališko umetniško vodstvo odločilo za avtorja, ki mu kritika nikoli ni posvečala večje pozornosti?*

Odgovor: Izbira Kristanovega dela Kato Vranković nikakor ni bila slučajna. Naše gledališče se namreč že dalj časa posveča odkrivanju stare, tako imenovane «obrobne» dramatike; v smeri odkrivanja te slovenske zakladnice se je odvijala uprizoritev Majcnove Apokalipse in Leskovčevih Dveh bregov, v to smer sodi tudi Kristanov Kato Vranković.

V zvezi s kritiko, ki ni bila Kristanu ravno najbolj naklonjena, bi dejal, da sodobniki ne znajo biti vedno pravični do ustvarjalcev svojega časa. Naloga gledališča pa je, da drame vseh časov vedno znova sooča s publiko, da daje starim tekstom še in še možnosti preizkušati svojo izrazno moč, moč svojega sporočila; samo tako bodo lahko ta dramska dela deležna v različnih časih novih odzivov, samo tako bo lahko publika iz njihovega sporočila črpala novih idej.

Vprašanje: *Kako pa si s tem v zvezi razlagaš dejstvo, da se sedaj marsikatero gledališče ne samo v slovenskem ali jugoslovanskem, pač pa tudi v evropskem okviru ponovno vrača na stare klasike? Kaj pomeni to stikanje po arhivih preteklosti?*

Odgovor: Mislim, da smo z dobo skrajnega modernizma, z dobo avantgardizma dokončno opravili. Ustvarjanje povsem novega gledališkega izraza in tako imenovano laboratorijsko raziskovanje bistva gledališča samega sta se ob koncu šestdesetih let znašli nekako v slepi ulici. In takrat so se gledališki posegi preusmerili k ponovnemu odkrivanju tradicije. Pojavila se je težnja, da bi z izkustvi in z doprinosi avantgarde, z občutljivostjo in čustvom današnjega časa gradili nov pristop k tekstom meščanskega in klasičnega gledališča, da bi stare tekste sploh ponovno vzeli v pretres in iskali v njih tistih sporočil, ki jih sodobniki in mogoče tudi dediči niso našli.

Vprašanje: *Misliš, da bi problemov, ki jih Kristan obravnava v svojem delu in razmere, v katerih nastopajo njegovi junaki, lahko vzporejali ali celo primerjali z današnjimi?*

Odgovor: Živimo v času močne moralno - družbene krize. Prav tako kakor Kristanovi sodobniki se tudi mi spoprijemamo s težkim, kompliciranim časom. Vsi smo pod vplivom strastno varljive lepote tega časa in njegovih nečloveških zakonov in pravil, ki iz nas strahotno trgajo vsak čut odgovornosti, vso ljubezen, vso iskrenost medsebojnih človeških in družbenih odnosov. Podobno kakor Katona preveva tudi nas vse želja po preosnovi družbe, po boljšem, pristnejšem, zdravem svetu. Dramatičnost Kristanovega teksta in tragičnost, ki se izraža v usodi njegovih junakov ni moralistična, niti ne ideološka agitka. V svojem delu nam avtor ne nakazuje izhoda, ne ponuja nam rešitve; ob koncu drame nam celo odpira novo dilemo, dilemo svojega in našega časa. Tako njegovo kot naše obdobje se odvija v znamenju političnih spletk, podkupovanja in podkupljivosti, politikantov in politikanstva, v znamenju nejasnih in bednih obračunov. In prav v tem obdobju so vse nevarnejše skomine malih, poprečnih neosveščenih ljudi, tistih, ki si želijo «reda» in «značajnosti», ki iščejo človeka močne osebnosti, diktatorja. Kristan pa nas bolj kot politik in ideolog opozarja kot umetnik: «Ne diktatorjev, učiteljev nam je treba.» Diktatorji so namreč iz istega testa, ki sestavlja številne množice neosveščenih in neodgovornih posameznikov.

Vprašanje: *Za kakšen režijski prijem si se odločil, ko si moral tega našega klasika z vsemi njegovimi ideološkimi in političnimi nazori približati današnjemu mišljenju in sedanjim političnim razmeram?*

Odgovor: Režijski prijem in dramaturška razčlemba sta sledila odločitvi, da moramo občinstvu predstaviti našega klasika takega kot se javlja v svojem tekstu, da moramo publiko soočati z vsemi avtorjevimi ideološkimi in političnimi nazori, z vsemi njegovimi človečanskimi nagibi. Prepričani smo namreč, da so motivi njegovega dela tako živo vtkani v življenju, katerega sedaj živimo, da lahko Kristana brez posebnih zunanjih pripomočkov postavimo na oder in mu dovolimo, da direktno spregovori našemu občinstvu. Pri njem bo avtor gotovo naletel na močan odziv, odziv, ki bo sicer nosil izrazit pečat sedanjega časa in sodobnih razmer, vendar bo njegovo delo obogatil z novimi odmevi in drugačnimi idejnimi pristopi.

FRANKA FERLETIČ

Rajanje v Zgoniku

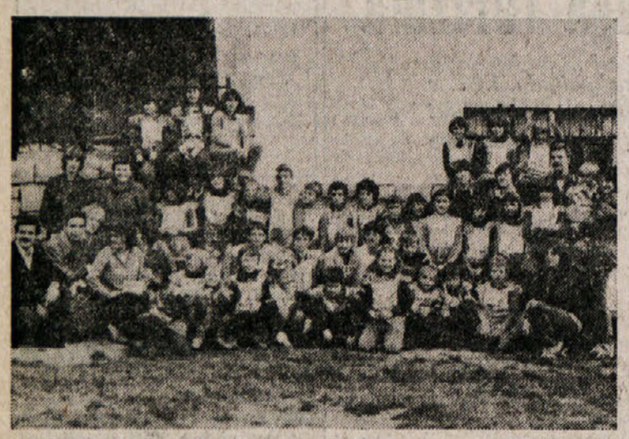

Občinski dan otroka pod pokroviteljstvom zgoniške občine je potekal v sproščenem vzdušju in res uspel. Udeležilo se ga je 80 osnovnošolskih otrok, ki so jih animatorji porazdelili v 14 skupin. Otroci so risali, se zabavali in na koncu zaplesali tudi kolo . . .

PRED NEDELJSKO PROSLAVO V KUČIBREGU

Miljčani ne bodo pozabili na žrtve svojih borcev

Svečanost se bo pričela točno ob 11. uri pri spomeniku padlim - 1. novembra komemorativna svečanost tudi v Miljah

Partizanski bataljon «ALMA VIVODA» so sestavljali v veliki večini mladi Miljčani, Tržačani, nekaj Istranov in nekaj Romanjolcev iz bivše italijanske vojske, en Neapeljčan, en Kalabrež, vsi ti Italijani, med njimi je bilo v bataljonu tudi nekaj slovenskih in hrvaških borcev.

Bataljon je bil vključen kot samostojna formacija v divizijo GARIBALDI - NATISONE, ki so jo sestavljali Prostovoljni borci za svobodo — Corpo Volontari della Libertà, ter je bil, kot cela divizija, v operativnem pogledu v sklopu VII. in IX. korpusa NOVJ.

Sam bataljon je bil izraz Milj, tako po velikem številu prostovoljcev kot po gosti mreži obveščevalcev in kurirjev ter povezavi s tajnim centrom poveljstva II. operativne cone, kamor je terensko pripadal. Bil je v tesnih stikih s tržaško federacijo KPI (takrat v ilegali), po čigar iniciativi je tudi nastal, federacija, ki jo je takrat vodil Luigi Frausin in z njih tudi Božidar Kolarič.

Oktobra - novembra 1944 se je bataljon zadrževal v Istri, na področju med vasmi in naselji Gradinje - Buzet - Oprtalj - Momjan-Dragonja. Takrat so Nemci iz dneva v dan krepili svoje postojanke okrog tega področja ter ga v kratkem času popolnoma obkolili z močno oboroženim obročem. Oktobra je prišlo do spopadov, v katerih so nemške enote imele precej izgub, pri tem pa je bataljon utrpel svoje prve izgube. Aretacija Luigija Frausina in drugih voditeljev federacije KPI je povzročila neprijetne občutke pri borcih ter omajala njihovo moralo. Nastale so težave zaradi neredne oskrbe, stalno deževje in hladno vreme so bili tudi vzrok tem nevšečnostim. K temu se je pridružila še epidemija tifusa, da je vodstvo moralo izolirati in poskrbeti za zdravljenje obolelih.

Nemške enote so otipavale teren okrog Čepića, kjer jih je dočakal z ognjem 2. hrvaški bataljon Istrske brigade VLADIMIR GORTAN, ki se je tudi nahajala na tem področju. Takoj so nemške enote začele s prvo masovno očiščevalno akcijo. V tej nemški akciji je 4. novembra zjutraj še v temi dobila prvi udarec 1. četa bataljona Alma Vivoda ter 2. hrvaško - istrski bataljon, ter je borba trajala do popoldneva.

Prva četa se je razkropila z namenom, da se izvleče iz obroča, toda 5 borcev z enim puškomitraljezom in nekaj ročnih granat je ostalo obkoljenih in se borilo do zadnjega naboja. Ranjene in onemogle so Nemci ujeli in zverinsko pobili. Istega dne je tudi 2. hrvaško - istrski bataljon zadal Nemcem hude izgube, toda tudi sam je imel veliko padlih in ranjenih.

Po 4. novembru je bataljon Alma Vivoda večkrat menjal svoje položaje na omenjenem področju, ker je že bilo nemogoče prebiti se iz obroča. Prav tiste prve dni novembra je na vsem omenjenem področju začelo snežiti in kmalu je pritisnil tudi mraz.

V noči na 24. november se je bataljon premaknil ter je tik pred svitom prispel na položaj Kučibreg - Belveder - Topolovec in tu naletel na drugi val nemške očiščevalne akcije, ki je bil po številu in oborožitvi še silnejši od prvega in daleč prekašal število borcev bataljona. Samo ena četa z nekaterimi posamezniki iz drugih enot je uspela uiti iz obroča. Ostali borci, trudni od nočnega marša in presenečeni, niso mogli pripraviti učinkovite obrambe. Nemci so jih večino ujeli in odpeljali v nemška taborišča odkoder se mnogi niso več vrnili.

Miljčani ne bodo in ne morejo pozabiti teh tragičnih dogodkov, teh junaških žrtev, svojih najboljših sinov, ki so se uprli divjemu sovražniku in se prostovoljno, z nezadostnimi sredstvi in veliko močne volje zagnali v boj za svobodo in za uničenje fašističnega nasilja. Svojo hvaležnost bodo izkazali s spominsko proslavo na te borce in tragične dogodke v nedeljo, 21. oktobra, skupno z borci iz Kopra in Umaga na kraju Topolovec - Kučibreg, kjer so pred 20 leti postavili spomenik. Svečanost se bo začela točno ob 11. uri pri spomeniku.

Prvega novembra bo komemorativna svečanost v Miljah pred spomenikom padlim za svobodo v vseh enotah kjer so se Miljčani borili in dali svoja življenja, po celi Evropi in predvsem mladim borcem iz Milj, ki so se borili v enotah NOVJ.

GINO FONTANOT

JACQUES CHIRAC IN MESTNA HIGIENA

Gabriel Chevalier pisec ene največjih francoskih uspešnic «Clochemerle» (čez milijon prodanih knjig), bi se ponedeljkove seje pariškega mestnega sveta kot poslušalec bržkone z veseljem udeležil: župan Chirac je namreč v škripcih, ker je brez soglasja svetnikov ukrepal na precej nenavadnem področju... urejanju javnih stranišč.

Zadeva že dolgo smrdi, kajti milijonski Pariz je s to civilizacijsko nujnostjo hudo za časom in potrebami. Še pred 15 leti se je mesto ponašalo z 900 «vespasiennes», uličnimi pisoarji, kakršnega je v «Clochemerlu» ovekovečil Chevalier. Najprej so zaradi okajenih razgrajačev podrli tistega pred rotovžem in mestna uprava se je nato sistematično lotila še drugih, čeprav so pravcata zgodovinska znamenitost in vredni spomeniškega varstva.

Javna stranišča si je baje izmislil rimski cesar Vespazijan, kateremu noben denar ni smrdel in pariški pisoarji se še danes uradno imenujejo po njem. Pojavili so se na pragu našega stoletja. Desetletja so bili tarča paglavcev, ki so izkoriščali arhitektonsko posebnost, da so pisoarji spodaj krog in krog odprti, tako da je videti klienta od pete do kolen, pa so si mulci omislili palico, na katero so nataknili okovan čevelj in z njim v kritičnem trenutku lopnili po drugem čevlju...

Ko je bil Jacques Chirac predlanskim izvoljen za pariškega župana, se je z vso ihto lotil mestne higiene. Znana je njegova križarska vojna proti psom, zdaj je na svojo roko podpisal z neko družbo pogodbo za 200 novih sodobnih javnih stranišč.

Chirac si je že ogledal model novega «vespasienne» in ga praktično preizkusil in ko je močno zadovoljen stopil iz njega, ga je prestregel fotoreporterjev objektiv. Posnetek je uredništvo seveda z največjim veseljem objavilo in tako je županova zasebna operacija prišla na dan. Dokaz več, da francoski politiki niti na stranišču niso več varni.

Ženska in njena stvarnost

Naloga in pomen ženskega tiska

Kakšna sta naloga in pomen ženskega tiska v Italiji? Vprašanje si zastavljamo, pravzaprav so nam ga zastavili, ob primeru feministične revije «effe», ki je v velikih denarnih težavah, podobnih, kakor je bila pred meseci revija «Quotidiano donna».

Čemu takšno vprašanje, saj so v večji ali manjši stiski vsi časopisi ali revije, ki niso vezani na velika podjetja ali politične stranke? Predvsem zato, ker pri omenjenih revijah ne gre samo za hudo denarno krizo, temveč tudi za odnos z bralkami, ki so dejansko bile glavne «denarne podpornice».

V zadnjem uvodniku revije «effe», ki so ga na željo urednic objavile tudi druge revije, med temi glasilo Zveze žensk Italije «Noi donne», urednice in sodelavke ugotavljajo, da se je treba ob denarnih težavah spoprijeti s še pomembnejšim vprašanjem — z današnjo stvarnostjo ženskega gibanja v Italiji.

Ko se torej vse ženske, ki so sodelovale pri ustvarjanju in oblikovanju revije «effe», obračajo na vse ženske za stvarno in čimprejšnjo pomoč, v nasprotnem primeru bi bila zadnja izdana številka, septembrska, res zadnja, želijo od njih tudi nasvetov, kritik, pripomb in pa napotkov za nadaljnje delo.

«Ne vemo več natančno pri čem smo,» ugotavljajo urednice, «dolgo časa je bila naša revija pravcati termometer in slika trenutnega razpoloženja ženskega gibanja. Počasi, a vztrajno, je «effe» izgubljala to svojo značilnost — mislile smo, da je tako predvsem zato, ker se gibanje spreminja. Vendar je to samo delna resnica.»

Kaj se je v resnici zgodilo? Odgovor ni lahek ne preprost: redakcija «effe» skuša najti lastne zmote in presoditi ključne spremembe, ki so nastale v vrstah ženskega gibanja.

Feministke se namreč ne združujejo kot do pred leti v večje skupine, kjer preučujejo predvsem lastno stvarnost s precejšnjim poudarkom na osebnih težnjah in medsebojnih odnosih, o čemer so tudi veliko pisale in tako dejansko prispevale k vsebini revije. Nekateri krožki so celo redno pošiljali svoje prispevke, veliko posameznic je prispevalo svoje misli, posredovalo ugotovitve in kritične pripombe.

Revija je bila zato izredno živa in pestra: malo je bilo rutinskega pisanja, veliko pa idej in navdušenja. Splahnelo je: namesto krožkov so feministke začele ustanavljati in upravljati kavarne, razne obrtniške delavnice in trgovine, raznovrstne tečaje.

Kaj in kako naj torej počne feministično glasilo, ko ni več ne velikih ne malih skupin, temveč predvsem posameznice? Kaj je in kaj naj bo informacija dana z ženskega zornega kota? Naj mobilizira, naj kulturno izobražuje, naj išče novih izraznih poti, naj prinaša nova spoznanja?

Vse to: in to je zelo težko, ugotavlja «effe», tudi zato, ker se ženske niso otresle vseh predsodkov in so si v dolgih letih osveščanja nabrale še nekaj novih zgrešenih prepričanj. Kar zadeva novinarstvo je med takim tolmačenje «profesionalnosti» za izrazito mashilistični simbol in vrednoto.

Najti pravo pot iz tolikih nasprotij ni lahko, posebno ker so okoliščine vse prej kot naklonjene. Podporo «effe», ki bi morala do konca oktobra nabrati vsaj nekaj nad dvajset milijonov lir, da bi lahko ponovno izšla, so že izkazale ostale ženske revije — «Noi donne, Quotidiano donna, DWF» — in pa koordinacijski odbori novinark. Obenem pa morajo tako revije kot posameznice še odgovarjati na vprašanja, ki so jih postavile urednice «effe», če hočejo, da bi njihova solidarnostna akcija bila v celoti učinkovita. (bp)

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

12.30 Skede - Pedagogika, 3. del Stroji za proučevanje
13.00 Agenda casa
13.25 Vremenska slika
13.00 DNEVNIK Danes v parlamentu
14.10 Vzgoja in dežele: Emilia Romagna: začnimo z raziskavo - I
17.00 Anna Maria Guarnieri pripoveduje
17.10 Lassie: Per un angolo di paradiso, 3. in zadnji del
17.35 Una corsa veloce attraverso la campagna
18.00 Zgodovina in njeni protagonisti, Sicilija 1943-1947: Leta odklonitve, 3. del
18.30 DNEVNIK 1 — Kronike Sever kliče Jug - Jug kliče Sever
19.05 Spaziolibero: programi pristopanja
19.20 Trije nečaki in majordom - TV film - Angel v družini
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Ping pong: Primerjave med dogodki in problemi aktualnosti
21.30 Ottottò: Il ratto delle Sabine, film Režija: Mario Bonnard; igralci: Totò, Clelia Matania, Carlo Campanini, Laura Gore, Olga Solbelli, Aldo Silvani . . . Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Irski ribiči, dok.
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Ekologija in obstoj: Prehrana - Program za mladino
17.00 Družina Felice, risanke
17.05 Otrok, pes, stric - TV film
18.00 Gledani od blizu: Agenore Fabbri: kipar
18.30 Iz parlamenta DNEVNIK 2 — Šport
18.50 Dober večer z . . . Macariom vmes film iz serije George in Mildred: Ali torbo ali življenje - TV film
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 L'affare Stavisky, 2. del
22.15 Fonografo italiano, 1. del
22.45 Barney Miller - TV film Agent Fish
23.10 Spaziolibero: programi pristopanja Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

8.55 - 14.55 TV v šoli: Otroški hišni svet, Ruščina, Spoznavajmo svoje telo, Angleščina, Risanka, Zgodovina in drugo
17.20 Poročila
17.25 Usoda nekega Charliea
17.40 Raznašalci časopisov
18.05 «Nadigravanja», glasbena oddaja
18.40 Obzornik
18.50 Živci, kako jih lahko pozdravimo
19.15 Risanka
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Zabavno - glasbena oddaja
21.05 Petrocelli, serijski film
21.55 TV DNEVNIK
22.10 Nočni kino: La Choca

Koper

19.25 Odprta meja
19.50 Stičišče
19.58 Dve minuti
20.00 Risanke
20.15 TV DNEVNIK
20.30 Ogledalo norosti, film Režija: Bernard Girag; igrajo: Stella Stevens, Shelley Winters, Skip Ward
22.15 Glasbeni nokturno: Claude Debussy - Clair de lune

Zagreb

17.45 Mali svet
18.15 Družbena tema
18.45 Glasbeni amaterji
19.30 TV DNEVNIK
21.00 Junaki serijskega filma

ŠVICA

18.05 Program za najmlajše
18.10 Program za mladino
19.05 Srečanja
19.35 I pesci non sono animali pelosi - TV film
20.30 TV DNEVNIK
20.45 Reporter
21.45 Sylvie Vartan Live in concert in Paris

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Jutranji almanah; 9.00 Dnevni pregled tiska; 9.05 Iz naših oddaj; 10.05 Radijski koncert; 11.35 Domače popevke; 12.00 Kulturni prostor; 12.30 Pesmi brez besed; 13.15 Zborovska glasba; 14.05 Otroško okence; 14.30 Roman v nadaljevanjih; 15.00 Po končani univerzi; 15.35 Popularnih deset; 16.00 Mikrofon na radiu; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Kulturna kronika; 18.05 Kulturni prostor; 18.40 Motivi iz revij in musicalov.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Dobro jutro z glasbo; 8.32 Bach in njegovi sodobniki; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Glas Marjana Miše; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijetno popoldne; 14.33 Izbrani za vas; 15.00 Samoupravljavec; 15.10 Poje zbor Združenja tridentinskih alpinistov; 15.45 Discorama; 16.00 Kultura in družba; 16.15 La Vera Romagna; 16.32 Crash; 16.55 Izletnik; 17.00 Glasovi in zvoki; 17.32 Nepozabne melodije; 18.32 Petkov koncert.

KOPER
(Slovenski program)

7.25, 13.00, 13.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 13.05 Jugoslovanska pop scena; 13.37 Naši zbori; 14.00 S polnimi jadri; 14.30 Glasbeni notes; 15.00 Prenos RL; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.30 Aktualna tema (kulturna problematika); 16.35 Svirac svira, kolo igra - spored pesmi in plesov narodov Jugoslavije.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 7.30 Glasbeno prebujanje; 7.45 Poštna kočija; 8.50 Glasba; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Opera - kviz; 11.30 Slavni popevkarji; 12.03 Vi in jaz; 14.03 Radio 1 Jazz; 14.30 Europrofessioni; 15.05 Rally; 15.30 Radio 1 - Popoldne; 16.40 Mladi in klasična glasba; 17.00 Dekleta danes; 17.30 Neanderthalska ženska; 18.00 Zasmehovana ženska; 18.30 Glasbeni program z Ornello Vanoni; 19.15 Prisluhni, večeri se; 19.20 Srečanje z Joejem Cockerjem in Patty Pravo; 20.00 La sentenza del pretore; 20.35 Poletne noči; 21.03 Stagione Sinfonica Pubblica d'Autunno 1979.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Nekega drugega dne; 9.20 Vprašanja Radiu 2; 9.32 Sin, sin moj!, radijska priredba; 10.12 V pričakovanju . . .; 11.32 Petdesetletniki; 12.45 Hit parade; 13.40 Belle époque; 15.00 - 19.25 Radio 2 - Jesen; 16.00 Thrilling; 17.55 Glasbeni program z Giannijem Morandijem; 20.00 Spazio X - Formula 2.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Glasbena pravljica; 8.44 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Z radiom na poti; 9.45 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za . . .; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Danes do 13.; 13.30 Priporočajo vam . . .; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Orkestrske miniature; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Zabavna glasba; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Od arije do arije; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Borisa Franka; 20.00 Uganite, pa vam zaigramo; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Glasbeni intermezzo; 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Prostor za reprize.

Bob Woodward
Carl Bernstein

NIXONOV PADEC

7.

Prevedel Dušan Dolinar

A tedaj so se začele kopičiti težave. Bu[illegible]t je začel iskati trakove. Dva sta manjkala ali pa [illegible] prisluškovalni zapisovalni sistem ob ustreznih [illegible] ni deloval. Eden teh dveh manjkajočih členov je [illegible] zapis s sestanka 15. aprila. Pravnika sta se trudila n[illegible] natančno pojasnilo. Ugotovila sta, da ravnajo s trakovi [illegible]h označujejo na naravnost nezaslišan način — njihove oznake so imeli zabeležene celo na koščkih rjavih papirnatih vrečk. Nixon, Haldeman in predsednikova tajnica Rose Mary Woods so večkrat preverjali, kako je z magnetofonskimi zapisi, toda nemogoče je bilo ugotoviti, kdaj je kdo od njih kaj vzel.

Buzhardt je šel k Nixonu in mu rekel, da bo treba izročiti diktafonski zapis z dne 15. aprila. Strogo vzeto obstaja uradna sodna zahteva po tem zapisu enako kot po manjkajočem magnetofonskem traku. Če bi lahko izročili vsaj diktafonski zapis, bi utegnilo sumničenje pri Sirici in pri javnosti za silo uplahniti.

Toda kakor se je že zdelo neverjetno, Nixon je prek Haiga sporočil, da diktafonskega zapisa ne najde. »Dajte no,« je rekel Buzhardt generalu, »predsednik mi je vendar zagotavljal, da diktafonski zapis obstaja. Pisma z dne 16. junija vendar nisem šel pisat, ne da bi bil vse skupaj skrbno preveril pri predsedniku.«

Iskanje diktafonskega zapisa je pravnikoma vzelo zadnjih nekaj dni. Predsednik je našel nekaj, kar naj bi bile po njegovih besedah z roko napisane beležke s sestanka. Toda diktafonskega traku še zmerom ni bilo od nikoder. Buzhardt je opozoril predsednika, da bo nastal na sodišču sila slab vtis, če se bo zvedelo, da ni niti magnetofonskega posnetka niti diktafonskega opisa sestanka, ki je bil 15. aprila.

Ob predsednikovem odgovoru ga je zazeblo: »*Zakaj pa ne bi posneli novega diktafonskega zapisa?*« Nixon je namigoval, naj bi se znebili težave tako, da bi po ročnih beležkah narekoval nov diktafonski zapis. Izročili bi ga sodišču in zagotovili, da je to izvirnik. Celo že z namigom, da bi ponaredili dokazno gradivo, je predsednik že skušal kršiti zakonitost in se postaviti po robu pravnemu postopku. Sodnik Sirica je že prejel obvestilo, da dva trakova manjkata, in zdaj vodi preiskavo javno. Naslednja priča, ki jo bo poklical, bo bržkone Buzhardt. Ali Haig in Ziegler razumeta, o čem bo nemara moral pričati?

Vprašanje sega prav v temelje, je dodal Garment. Predsednikova pripravljenost, da ponaredi dokazno gradivo, kaže, v kolikšen obup se je pogreznil. To priča, da predsednik niti ne spoštuje niti ne razume prava in zakonitosti. Buzhardtovo pričevanje utegne pokazati, kar predsednik že mesece zanika: da že ves čas prikriva svojo vlogo, skriva dejstva in ponareja dokaze.

In da bo vse skupaj še slabše, je rekel Buzhardt, predsednik še zmerom vztrajno trdi, da diktafonski zapis o sestanku s 15. aprila obstaja. Nixon ga išče tudi sam. Vzemimo, da res pride na dan z diktafonskim trakom? Nobenega jamstva ni, da ga ni na svojo roko posnel naknadno. Sumiti ga česa takega je res strašno, toda takšni sumi rastejo iz predsednikovih dejanj. Odločilno pomembno dokazno gradivo manjka, morda so ga celo uničili. Pravnika ne moreta zaupati svoji stranki. Prevečkrat je že lagal — spomnite se samo njegovih besed Buzhardtu, da ni samodejnih prisluškovalnih naprav. Diktafonskega zapisa morebiti nikdar niti ni bilo in se je predsednik samo zbal, kaj vse bi Buzhardt utegnil slišati, če bi poslušal dejanski posnetek njegovega sestanka z Deanom dne 15. aprila.

Garment je neposredno težavo, s katero se bo treba spoprijeti, opredelil s pravniškimi izrazi. Če ne bodo ravnali previdno, jih utegnejo vse po vrsti — predsednika. Haiga, Zieglerja, oba pravna zastopnika — obtožiti oviranja sodnega postopka. Pred zakonito vodeno preiskavo ne smejo skrivati ničesar. Pravnika sta v obrambi predsednika storila vse, kar sta le mogla. Zdaj pa morata ščititi sama sebe.

»In kakšen je vajin sklep?« je vprašal Ziegler.

Buzhardt in Garment sta povedala. Priporočata, naj predsednik odstopi.

Haiga in Zieglerja je presunilo. Trenutki so polzeli mimo.

»Kako sta mogla priti do takšnega sklepa?« ju je naposled vprašal Ziegler. Predsednik je tedaj, ko je menil, naj bi posneli nov diktafonski zapis, samo glasno premišljeval. To se ni zgodilo. Vsi so že slišali predsednika opisovati zamisli, ki so bile smešne, nemogoče. Tako pač prihaja do odločitev — sproti zametuje posamezne alternative.

O odstopu ni niti govora, je izjavil Ziegler.

Haiga je minila samoobvladanost. Obraz se mu je spačil.

»Saj niti predsednika nimamo,« je dejal. Mesec dni prej je odstopil Spiro T. Agnew. Za njegovega naslednika je kandidiral vodja manjšine v predstavniškem domu Gerald R. Ford, vendar ga kongres še ni izvolil.

Izrečenih je bilo nekaj zaničevalnih pripomb o možnosti, da bi prevzel predsedniški položaj predsednik predstavniškega doma Carl Albert. Dokler ni podpredsednika, je na vrsti on, je pa Albert demokrat, ki je znan po tem, da rad hudo pije.

Buzhardt in Garment sta pojasnila, da nista priporočila, naj bi predsednik odstopil takoj. Umaknil bi se lahko šele, ko bi bil Ford že izvoljen in zaprisežen.

Haig je še vedno ugovarjal. Kako bo učinkovalo na deželo, če bi tako kmalu po tistem, ko je bil prisiljen odstopiti podpredsednik, odšel še predsednik? Ti vprašanji je treba ločiti drugo od drugega. Treba je več časa. A tudi čas sam ob sebi ne bi zadostoval.

KOŠARKA

POKAL PRVAKOV

Zanesljivi zmagi Bosne in Partizana

Sarajevčani so premagali kairski Zamalek, Beograjčani pa so odpravili sirsko moštvo Ittihad

Sarajevska Bosna je uspešno startala v košarkarskem tekmovanju A skupine za pokal prvakov. Evropski klubski prvaki so na svojem igrišču brez vsakršnih težav premagali kairsko ekipo Zamalek, in to kar s 110:70 (58:32).

Kot sam izid kaže, je bila premoč sarajevskih košarkarjev več kot očitna, tako da je trener Tanjević lahko zvrstil na igrišče vse razpoložljive košarkarje.

Najboljši strelec v sarajevskih vrstah je bil Varajić, ki je dosegel 24 točk, zelo dobro je zaigral tudi Benaček (17). Pri gostih se je izkazal El Hamit, ki je dosegel 18 točk.

V Beogradu je Partizan uspešno premostil tudi drugo oviro E skupine v tem pokalu. Beograjčani so včeraj premagali sirsko peterko Ittihad s 111:67 (45:29). Tudi v tem srečanju so jugoslovanski košarkarji na voljo razpolagali z nasprotnikom. V vrstah Partizana je bil najuspešnejši Pešić, ki je dosegel 22 točk, 17 pik pa je zbral Knežević.

V drugi tekmi te (E) skupine je Partizan iz Tirane premagal Honved iz Budimpešte z 91:85.

Po predvčerajšnjih izgredih

Dordei (Hurlingham) izključen za dve koli

RIM — Disciplinska košarkarska komisija je za dve koli izključila Hurlinghamovega igralca Giulia Dordeia, ker je po predvčerajšnji prvenstveni tekmi v Trstu udaril nasprotnika.

Zaradi metanja predmetov na igrišče pa je Hurlingham dobil še denarno kazen v znesku 150.000 lir.

Zaradi protestov proti sodnikom pa je trener videmskega Mobiama dobil opomin.

KOLESARSTVO

DIRKA PO BRIANZI

Italijan Faraca ohranil vodstvo

CARUGATE (MILAN) — Belgijec Willem Van Eynde je osvojil drugo etapo mednarodne kolesarske dirke po Brianzi. Van Eynde je dva kilometra pred ciljem pustil glavnino za sabo in je zmagal z dvema sekundama prednosti. Belgijec je prevozil progo v 3.28'08" s poprečno hitrostjo 44,394 km na uro. Italijan Giuseppe Faraca pa je ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

VRSTNI RED

1. Van Eynde (Bel.)	3.28'08"
2. Argentin	po 2"
3. Zappi	
4. Orlandi	
5. Bincoletto	

SKUPNA LESTVICA

1. Faraca	7.01'32"
2. Renosto	po 2"
3. Perani	
4. Inselvini	
5. Pikkus (SZ)	po 12"

Danes bo na sporedu tretja etapa. Kolesarji bodo morali šestkrat prevoziti 22.500 km dolgo progo, to je skupno 135 km.

STIKI MED POBRATENIMI DRUŠTVI

Borovci gostje ŠD Slovan

V Ljubljani čez deset dni družabno in športno srečanje med članstvom obeh društev

Ko sta pred časom ŠZ Bor iz Trsta in ŠD Slovan iz Ljubljane podpisali listino o pobratenju, sta se istočasno tudi dogovorili za čim tesnejše stike med članstvom obeh organizacij. S tem sta želeli, da bi stiki med društvoma ne ostali le na ravni medsebojnih športnih tekem, ampak da bi članstvo enega in drugega društva ustvarilo sodelovanje, ki bi preseglo zgolj kompetitivnost.

Tako je padla zamisel o stalnih, ne samo športnih, ampak tudi družabnih srečanjih obeh društev, izmenično enkrat v Ljubljani in drugič v Trstu. Ta srečanja naj bi privabila čim večje število članov, pristašev obeh društev in tekmovalcev z obeh področij, kjer društvi delujeta.

Prvo srečanje bo tako že letos v Ljubljani in sicer v izredno lepem športnem parku ŠD Slovan v Mostah, na Kodeljevem. Na sporedu bo v soboto, 27. t.m. in v nedeljo, dan kasneje. Sobotni del bo namenjen predvsem ogledu športnega parka ŠD Slovan na Kodeljevem in pa družabnemu srečanju vseh sodelujočih, s kulturnim in družabnim sporedom. Istočasno se bodo tudi srečali otroci otroškega vrtca s svojimi starši iz Trsta s svojimi vrstniki iz Most, kot tudi vzgojitelji obeh področij.

V nedeljo bodo na sporedu srečanja v raznih panogah (tenis, moška in ženska odbojka, košarka, nogomet, namizni tenis, kegljanje), poseben spored pa bodo imeli tudi planinci. Velik poudarek pa bo dan tudi na srečanje predšolskih otrok, ki bodo v jutranjih urah imeli skupni izlet, popoldne pa bo prikaz telesnokulturnega programa otrok iz vrtca z obeh področij.

Srečanje torej ne bo le športno, ampak bo imelo glavni poudarek na družabnosti, rekreaciji in navezavi stikov tudi med predšolskimi otroki in njihovimi starši ter ostalimi člani obeh društev. Pri tem pa moramo omeniti, da se srečanja ne bodo udeležili zgolj člani Bora in Slovana, ampak da bodo na obeh straneh sodelovali tudi tekmovalci nekaterih drugih društev ter ustanov; tako bodo skupno z borovci odpotovali v Ljubljano tudi člani Gaje, Krasa, rekreativci Primorskega dnevnika in drugi.

Za obe strani bo torej imelo srečanje velik pomen, zato so ga tudi zelo podrobno pripravili in ga zavzeto pričakujejo.

OBVESTILO

PLANINSKA SEKCIJA PRI ŠZ SLOGA

vabi svoje člane na jesenski vzpon na Nanos, ki bo v nedeljo, 21. t.m. Zbirališče v Razdrtem ob 9.30.

Nedeljski nogometni derbi med Zarjo in Primorcem se je končal pri neodločenem izidu. Žal, pa je po tej tekmi prišlo do nešportnih izgredov, ki gotovo niso v ponos obema društvoma, ki v nogometu imata bogato tradicijo. Upati je le, da so bili nedeljski izgredi le slučajni in da bomo v naslednjih slovenskih derbijih le priča pravim borbam za žogo, kot nam kaže zgornja slika

Namiznoteniški turnir, ki ga je v nedeljo priredilo ŠD Mladina v Nabrežini, je zabeležil tako glede udeležbe kot zaradi organizacije velik uspeh

NOGOMET

Palcari (Udinese) v Campobasso

VIDEM — Nogometno društvo Udinese je odstopilo svojega rezervnega vratarja Palearija ekipi Campobasso, v kateri je nastopal prejšnje prvenstvo. Društvo je raje poverilo obrambo svojih vrat Della Corni, po njegovi poškodbi pa Galliju.

Causio ne bo igral

RIM — Italijanska prizivna nogometna komisija je med ostalim odbila Juventusov priziv glede izključitve nogometaša Franca Causia, ki je bil izključen za tri kola.

BOKS

Kubanci izključeni

NEW YORK — Izvršni odbor mednarodne boksarske amaterske zveze (AIBA) je izključil Kubo iz zveze za nedoločen čas, ker ni poslala svojih boksarjev na prvi svetovni boksarski pokal za amaterje, ki je prav s tem času v New Yorku.

Kubanci se svetovnega pokala niso udeležili, ker so hoteli nastopiti s svojo popolno državno reprezentanco, ne pa nastopiti s selekcijo Severne Amerike. Edini državi, ki ju zastopata popolni ekipi, sta ZDA, ki manifestacijo prirejajo, in Sovjetska zveza. Na sprejeti ukrep je predsednik kubanskega olimpijskega komiteja izjavil, da je odločitev krivična in pristranska.

AIBA je tudi sporočila, da bo naslednji svetovni pokal leta 1981 v Montrealu. Na tem pa, ki je že v zaključni fazi, vodita ZDA in SZ, ki imata največ boksarjev v finalu, to je 9 oziroma 8, sledi Južna Koreja s tremi, Tajska in Portoriko pa vsaka z enim.

DIJAŠKO OBMEJNO SREČANJE PRIMORSKE

Spomladi v Ajdovščini

Poleg športnih tekmovanj sta razpisana tudi literarni in likovni natečaj

Že več let poteka v eni izmed primorskih gimnazij na obeh straneh meje začetek pouka nekoliko drugače, kot v ostalih. Že kar v prvih dneh namreč na tej šoli dijaki in profesorji ne zastavijo svojih sil le v okviru učnih in vzgojnih prizadevanj, ampak tudi za organizacijo največje dijaške športne prireditve na Primorskem, DOSP, dijaškega obmejnega srečanja Primorske.

Po lanskem DOSP v Idriji je «štafetno palico» prevzela letos Ajdovščina, kjer so že krepko zastavili organizacijsko delo in so vsem primorskim višjim srednjim šolam že poslali razpis za srečanje.

Kot vsa dosedanja bo tudi srečanje v Ajdovščini, ki bo na sporedu v soboto, 19. aprila, razdeljeno na tri dele: literarni, likovni in športni.

Za literarni del so razpisali tri teme in sicer: 1. «Brez dvoma čuti sleherni med nami, da se je zaključila najvažnejša doba v naši zgodovini» (citat iz govora Borisa Kidriča v Ajdovščini, 5. maja 1945);

2. A prišel je človek, se ustavil in zamislil. In vil je kamenje, je tesal, zlagal zidove in postavil lehe. In posadil je lehe in zdaj se mu je prilepil češnjev cvet na nos. (Pričevanje o boju Primorcev za svobodo in socialno enakost);

3. Prispevki literarnih ustvarjalcev - gimnazijcev.

Za likovni natečaj lahko pošljejo dijaki poljubno temo v kakršnikoli tehniki.

Prispevke obeh natečajev bo treba poslati do 20. januarja.

Pester bo tudi športni spored, ki bo obsegal te panoge:

ŽENSKE

rokomet, odbojka, košarka, namizni tenis.

MOŠKI

mali nogomet, košarka, rokomet, odbojka, namizni tenis.

Vsaka šola bo lahko nastopila le v treh panogah, tako v moški, kot tudi v ženski konkurenci. Tudi za nastop v športnem delu DOSP bodo organizatorji sprejemali prijave le do 20. januarja.

Glede na to, da pomeni DOSP vsako leto veliko in pomembno ne le športno in kulturno, ampak tudi družbeno in družabno manifestacijo primorskih slovenskih dijakov z obeh strani meje, lahko pričakujemo, da se bodo zamejski dijaki polnoštevilno odzvali vabilu organizatorjev ter se na svoje nastope in sodelovanje na natečajih dobro pripravili.

TENIS

Panatta uspešen

BRESCIA — V teniškem četveroboju v Brescii je Romun Ilie Nastase premagal italijanskega tenisarja Corrada Barazzuttija s 1:6, 6:2, 6:1.

Barazzutti, ki je nadomestil McEnroeja, je nato porazil Američana Sandyja Meyerja v dveh setih s 6:2, 6:2 in tako dosegel tretje mesto.

Adriano Panatta je v svojem prvem dvoboju v Bresci premagal Meyerja s 6:2, 6:4.

INTERVJU Z JUGOSLOVANSKIM KOŠARKARSKIM REPREZENTANTOM

ČOSIĆ: «ŽELEL BI IGRATI NA OLIMPIJSKIH IGRAH»

Čosićevo mnenje o sedanjem stanju jugoslovanske košarke

Krešimir Ćosić že drugo leto igra v italijanskem košarkarskem prvenstvu, in to z državnim prvakom Sinudynejem. V pravi armadi tujih igralcev (le-teh je kar 56) je jugoslovanski reprezentant še vedno ena najbolj markantnih osebnosti in to ne samo zaradi svojega velikega košarkarskega talenta, temveč tudi zaradi vrste drugih posebnosti, kot so: skromnost, poštenost v igri, itd.

«Krešo, že drugo leto igraš v Italiji. Prišli so mnogi novi tuji košarkarji. Kaj se je z njihovim prihodom spremenilo v italijanskem prvenstvu?»

ĆOSIĆ: «Mislim, da je vse ostalo v glavnem kot lani. Res je, prišlo je več novih košarkarjev, ki pa so se prilagodili italijanskemu stilu igre in novi koncepciji igre, ki jo seveda zahtevajo domači trenerji. Torej, vse po starem.»

«Bolonjski klub letos starta na osvojitev kar dveh naslovov: v italijanskem prvenstvu in v pokalu prvakov. Bo Sinudyneju uspel ta podvig in kaj misliš o nastopu Bosne in Partizana v pokalu prvakov?»

«Mi smo začeli dokaj dobro. Kaj bo potem, je težko reči. Mislim, da Bosna in Partizan imata dobre možnosti v pokalu prvakov: Bosna da ohrani naslov, Partizan pa, ko se bo vrnil Dalipagić, bo prav tako imel zelo močno ekipo, čeprav je na dlani, da se bo Kičanovićeva odsotnost zelo poznala.»

«No, že smo pri jugoslovanski košarki. Kaj misliš o trenutnem stanju jugoslovanske košarke in kaj o jugoslovanski reprezentanci?»

«Po evropskem prvenstvu v Turinu nisem več spremljal dogodkov v jugoslovanski košarki, zato ne vem, kako so se ekipe pripravljale na novo sezono. Slišal sem, da so se nekatere ojačile, tako da bo prvenstvo zanimivo. Reprezentanca? Ne vem. Nisem gledal tekem. Zato tudi ne poznam trenutnega stanja v reprezentanci. Vem le, da v zadnjem času ni igrala najboljša postava.»

«Ali kako si sprejel vest o porazu «plavih» v Atenah in Splitu? Kdo je po tvojem krivec za ta neuspeh?»

«Ponavljam, nisem videl niti ene tekme naše reprezentance. Vem samo, da smo izgubili. Gotovo nisem bil navdušen nad tem, da smo izgubili naslova najboljših na Mediteranu in na Balkanu, in to še posebno, ker je bila konkurenca vse prej kot težka. Po mojem, je sedaj važno le eno: da se reprezentanca dobro pripravi za Moskvo.»

«Kaj bi Jugoslavija dosegla v Atenah in Splitu s Ćosićem v ekipi?»

«Ne vem. Upam, da bi igrali nekoliko bolje. Morda bi vseeno izgubili. Ne vem.»

«Bi še igral z reprezentanco?»

«Že sem se dogovoril, da bi lahko igral na olimpiadi. Sedaj moram videti, kakšno je stanje, kako bom sam igral in če sem seveda še potreben reprezentanci. Kaj se trenutno dogaja v reprezentanci ne vem. S Skansijem se nisva videla že več časa.»

«Tvoj nasvet za 'rešitev' jugoslovanske košarke.»

«Jugoslavija je imela najboljšo reprezentanco na svetu. Po ZDA smo vedno imeli najboljši igralski in trenerski kader. Sedaj pa je vprašanje, da Jugoslavija sestavi tako reprezentanco, da v Moskvi osvoji eno od kolajn in tako pridobi nekdanji ugled. To je važno! Povsem osebno gledano: hotel bi se posloviti od košarke s kolajno. Iskreno bi to želel! Ne bi hotel dajati nikakršnih konkretnih predlogov za dvig naše košarke. Imamo strokovno komisijo in Skansija, ki morata to vprašanje ustrezno rešiti.»

«Kam, Krešo, po Italiji?»

«Ne vem. O tem sedaj ne razmišljam. Trenutno se dobro počutim za igranje. Pazil bom na svoje zdravje, nakar bo že nekako šlo.»

Ćosiću se je mudilo za prvenstveno tekmo s Supergo. Končati smo morali telefonski razgovor. Zaželeli smo mu uspeh v tem prvenstvenem srečanju.

In Sinudyne je seveda zmagal.

B. Lakovič

Italijanski nogometni sodniki bodo v prihodnjih dneh sodili več mednarodnih tekem in sicer te:

SREDA, 24. t. m.

Craiova - Leeds United (UEFA): Menegali

Čelik Zenica - Rude Hvezda Cheb (srednjeevropski pokal): Barbaresco

NEDELJA, 28. OKTOBRA

Malta - Turčija (evropsko prvenstvo): Menegali

ČETRTEK, 1. NOVEMBRA

Portugalska - Norveška (evropsko prvenstvo): Lattanzi

Svetovni rekord Bautiste

MONTREAL — Mehikanec Daniel Bautista je s časom 1.20'06" izboljšal svetovni rekord v hoji na 20 km. Prejšnji rekord je bil last njegovega rojaka Dominga Colina (1 ura 20'58"6), ki ga je postavil v Bergenu maja letos.

Italijan Maurizio Damilano, ki se je uvrstil na četrto mesto, pa je postavil državni rekord s časom 1.22'59.

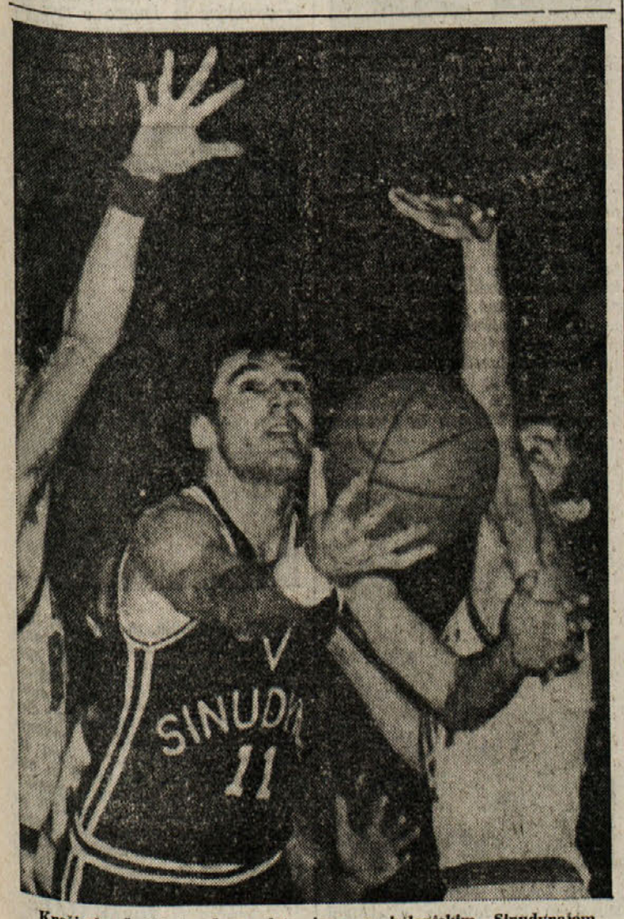

Krešimir Ćosić že drugo leto igra z bolonjskim Sinudynejem

OBVESTILA

ŠD SOKOL

javlja naslednje urnike treningov v nabrežinski telovadnici:

OTROŠKA TELOVADBA: sreda 15.00 - 16.30 (prva skupina), četrtek 15.00 - 16.30 (druga skupina).

KOŠARKA: ponedeljek in petek 15.00 - 18.00.

ODBOJKA začetnice: torek 15.00 - 16.30.

* * *

ŽK KRAS

sporoča, da bodo treningi rekreacijske telovadbe za odrasle ob sredah in petkih od 21.00 do 22.30 v telovadnici osnovne šole v Saležu.

* * *

ŠD BREG

obvešča, da bo danes, 19. oktobra, ob 21. uri reakcijska telovadba v občinski telovadnici v Dolini.

Udeležite se!

* * *

Odbojkarska sekcija ŠZ Bor vabi vsa mlada dekleta, ki se želijo posvetiti, oziroma vaditi odbojku, da pridejo na stadion «1. maj» vsako sredo in petek od 14. do 15. ure.

OLIMPIJSKE IGRE

Japonci bi radi OI

Japonci so bili nad olimpijskimi igrami, ki so jih leta 1964 organizirali v Tokiu, tako navdušeni, da bi jih radi priredili še enkrat. Japonski nacionalni olimpijski odbor je namreč sklenil spet predložiti svojo kandidaturo za organizacijo letnih olimpijskih iger in sicer za leto 1988.

NOGOMET

V MLADINSKIH PRVENSTVIH

PROSEČANI UGODNO PRESENETILI

V deželnem prvenstvu najmlajših so visoko premagali Muggesano - Zanesljiva zmaga Bregovih kadetov - Naši cicibani prejeli kar 28 golov

V 5. kolu prvenstva kadetov je edini slovenski predstavnik, in sicer ekipa Brega premagala na domačih tleh tržaško moštvo Edere in je trenutno četrta na lestvici s šestimi točkami. Tudi naraščajniki so odigrali peto prvenstveno tekmo. V A skupini je trebenski Primorec izgubil doma s pičlim 1:0 z ekipo Esp. S. Giovanni, ki po petih kolih vodi na lestvici s polnim številom točk. V B skupini se je derbi med Zarjo in Vesno končal z zmago Bazovcev.

Za veliko presenečenje so v deželnem prvenstvu poskrbeli najmlajši Prosečani, saj so v 2. kolu premagali s kar 4:0 Muggesano in so tako osvojili prvo prvenstveno zmago. V nedeljo bodo «rdeče-rumeni» igrali v gosteh proti Chiarboli.

Najslabše rezultate v nedeljskem kolu so osvojile ekipe Brega in Primorja v prvenstvu cicibanov. Medtem ko je Breg A v A skupini izgubil z 0:3 s Ponziano, sta Breg B in Primorje v B skupini skupno prejela od Portualeja in Soncinija A kar 23 golov, realizirala pa nobenega.

KADETI

IZIDI 5. KOLA

Libertas - Rosandra 5:0; Supercaffè - Zaule 2:1; San Marco - Costalunga 1:0; Breg - Edera 3:0; San Giovanni - Fortitudo 3:3; Opicina - Stock 2:2.

LESTVICA

Libertas, Supercaffè 8; San Marco 7; Edile Adriatica, Rosandra, Breg 6; Chiarbola 5; Costalunga, Roianese, San Giovanni 4; Fortitudo, Zaule, Stock 3; Edera 2; Opicina 1.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

IZIDI 5. KOLA

Muggesana - Portale 0:1; Cave - Chiarbola 3:0; Primorec - Es. S. Giovanni 0:1; Campanelle - Zaule 2:3; Domio - Stock 3:0; Roianese - Fortitudo 0:2.

LESTVICA

Esperia S. Giovanni 10; Roianese 7; Primorec, Portuale, Fortitudo 6; Domio 5; Campanelle, Cave, Zaule 4; Muggesana, Stock 3; Chiarbola 2.

SKUPINA B

IZIDI 5. KOLA

Olimpia - San Luigi 2:0; San Vito - Rosandra 1:0; Don Bosco - Giarizzole 0:8; Breg - CGS 0:1; Zarja - Vesna 2:1, Montebello prosta.

LESTVICA

Giarizzole 10; CGS 9; San Vito 7; Olimpia 6; Breg 5; Zarja, Rosandra 4; Vesna, Don Bosco 2; San Luigi 1; Montebello 0.

NAJMLAJŠI

Deželno prvenstvo

IZIDI 2. KOLA

Primorje - Muggesana 4:0; San Giovanni - Monfalcone 1:4; Triestina - Donatello 1:0; Ronchi - Chiarbola 5:3; San Giorgina - Manzanese 1:1.

LESTVICA

Triestina, Monfalcone 4; Manzanese 3; Primorje, Donatello, Ronchi, Chiarbola 2; San Giorgina 1; Muggesana, San Giovanni 0.

Pokrajinsko prvenstvo

SKUPINA B

IZIDI 5. KOLA

Kras - Portuale 2:7; Roianese - San Luigi 0:0; S. Andrea - Giarizzole 0:5; Triestina - CGS 0:1; Domio - Supercaffè 1:2; Libertas - Fortitudo 0:2.

LESTVICA

CGS, Giarizzole 10; Supercaffè, Fortitudo, Triestina 8; Libertas, Portuale 5; Domio, San Luigi 2; Kras, Roianese 1; Sant'Andrea 0.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

IZIDI 3. KOLA

Muggesana B - Primorje 0:1; S. Andrea A - Costalunga 1:0; San Vito - Chiarbola 0:2; Ponziana - Soncini B 1:1; Campanelle - Giarizzole 0:0; CGS - Supercaffè 5:1; Libertas - Fortitudo 1:1.

LESTVICA

Chiarbola A 6; Campanelle, Giarizzole 5; Costalunga, CGS 4; Fortitudo, Soncini B, Ponziana, Sant'Andrea, Primorje 3; Libertas 2; San Vito 1; Muggesana B, Supercaffè 0.

SKUPINA B

IZIDI 3. KOLA

Muggesana A - Portuale 2:1; S. Andrea B - Rosandra 0:1; San Giovanni - Chiarbola B 0:1; Ponziana B - Soncini A 0:8; San Luigi - Es. S. Giovanni 1:7; Domio - Zaule 4:0; Breg - Inter S. Sergio 1:1.

LESTVICA

Es. S. Giovanni, Soncini 6; Muggesana A, Domio, Chiarbola B 5; San Luigi 4; Breg, Portuale 3; Zaule, Rosandra 2; Inter S. Sergio 1; S. Andrea, S. Giovanni, Ponziana B 0.

CICIBANI

SKUPINA A

IZIDI 3. KOLA

Portuale - Muggesana 1:3; Domio - Inter S. Sergio 5:3; Ponziana B - Breg A 3:0; Campanelle - Chiarbola A 0:4; Rosandra - Soncini B 0:6; Fortitudo - Giarizzole 0:2; Zaule B prosta.

LESTVICA

Soncini B, Giarizzole 6; Domio 5; Muggesana A, Chiarbola B 4; Fortitudo, Inter S. Sergio, Rosandra, Breg A, Ponziana B 2; Portuale 1; Campanelle, Zaule B 0.

SKUPINA B

IZIDI 3. KOLA

CGS - Muggesana B 2:0; Fulgor - S. Andrea 0:7; Ponziana A - Breg B 16:0; Opicina - Chiarbola B 3:0; Primorje - Soncini A 0:12; Fortitudo B - Esp. S. Giovanni 0:5; Zaule A prosta.

LESTVICA

S. Andrea, Soncini A 6; Esp. S. Giovanni 5; Zaule A, CGS, Ponziana A 4; Fulgor, Opicina 3; Chiarbola B 1; Muggesana, Primorje, Fortitudo, Breg B 0.

ODBOJKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Jugoslovanski prvaki proti Edilcuoghiju

Srečanje jutri v Gorici v telovadnici Stella Matutina

Jutri, 20. oktobra, ob 20.30 bo v telovadnici Stella Matutina v Gorici prijateljska odbojkarska tekma na visoki ravni. Srečali se bosta ekipi Edilcuoghi iz Sassuola in Modriča iz Sarajeva, ki je jugoslovanski prvak v letu 1978 - 79. Srečanje organizira «Contin - Pav Natisonia».

Edilcuoghi je lani osvojil četrto mesto v državi. V tej ekipi igrata bodoča kandidata za olimpijsko reprezentanco Piva in Sacchetti. Modriča, lanski prvak, ima državnega reprezentanta Jovića. Poleg tega je jugoslovanska odbojka že vrsto let v svetovnem vrhu.

V nedeljo, 21. oktobra, bosta obe zgoraj omenjeni ekipi sodelovali na mednarodnem turnirju v S. Giovanni al Natisone, kjer bosta igrala tudi Marcolin SAI iz Belluna. Tekme bodo v novi športni hali v S. Giovanniju, igrali pa jih bodo na italijanski način ter so torej na sporedu tri tekme, prva ob 11. uri, drugi dve pa popoldne, s pričetkom ob 17. uri.

MADRID — Španec Alfredo Evangelista, bivši evropski boksarski prvak težke kategorije, se bo vrnil v ring letos, 27. oktobra. V La Coruni se bo srečal z Britancem Tonyjem Moorom.

Srečanje za naslov italijanskega državnega boksarskega prvaka muši teže med prvakom Sabatinom De Filippom in izzivalcem Giovannijem Camputarom bo na sporedu v Piemontu Mateseju, v času med 24. in 29. novembrom.

SMUČANJE

NA SKUPNIH PRIPRAVAH

Jugoslovani v Italiji

Jugoslovanska moška smučarska reprezentanca bo jutri odpotovala v Italijo, kjer bo v Val Senalesu do 27 t.m. trenirala na snegu.

Prve uradne nastope na tekmah pa bodo Jugoslovani opravili v dneh od 8. do 12. decembra v Franciji.

Jugoslovanski smučarji so v preteklih dneh obiskali v Murski Soboti tovarno oblačil in perila Mura, ki jih bo v letošnji sezoni oskrbovala s smučarskimi dresi.

JADRANJE

NOVOST TUDI PRI NAS

«Windsurfing» postaja množično razvedrilo

S skoraj desetletno zamudo se tudi na našem morju uveljavlja šport, ki je nastal in se razvil v Ameriki. Kaj kmalu pa se je razširil tudi v Evropi in predvsem v Skandinaviji in Nemčiji. Od tam je začel pot uveljavitve najprej v Srednji Evropi, nato pa še v sredozemskih državah. Povsod, kamor je prišel, pa je hitro navdušil ljudi in povzročil pravi «boom». Ta šport je jadranje na deski ali (z bolj uveljavljenim imenom) windsurfing.

Kdo ni že videl na televizijskih ekranih ali pa na kakšni sliki pogumnih mladeničev ali mladenk, ki na majhnih deskah drvijo na grebenih ogromnih valov Tihega oceana? To je bila prva stopnica, ki je peljala k rojstvu windsurfinga. Okoli leta šestdeset si je neki Američan domislil namreč, da bi svoji deski pritrdil premični jambor z jadrom. Njegovo idejo sta pozneje povzela še inženir informatike Schweitzer ter inženir aeronavtike Drake. Z izkušnjami, ki sta jih imela v jadranju, sta kaj kmalu iznašla dvojni lok za vodenje deske. Nastala je deska z jadrom, ki je skoraj v celoti enaka današnjim deskam. Svoj izum sta, kot dobra Američana, seveda skušala spraviti v denar in slednje jima je res dobro uspelo. Deske sta začela prodajati kar po vrsti najprej v ZDA, nato pa tudi v Evropo. Največji navdušenci so postali prav Nemci, ki so ta šport nato posredovali najprej Francozom, sedaj pa tudi Italijanom, ki ga sprejemajo z vedno večjim veseljem. Zanimivo pa je, da se windsurfing v Italiji uveljavlja bolj na jezerih, kot pa na morski gladini.

Windsurfing je sorazmerno naporen šport. Borba z vetrom, z valovi in lovljenje ravnotež zahtevata namreč izredno dobro telesno pripravo. Če pa pomislimo, da je ta novi šport tudi nenevaren, tih in ne onesnažuje okolja, lahko razumemo, zakaj se je tako priljubil ljudem, ki ljubijo naravo, mir in napore.

Kot vsi športi se je tudi jadranje na deski povzdignilo na tekmovalno raven. Uvedli so razne discipline, v katerih se najbolj vešči jadralci lahko kosajo med seboj. Tako imamo npr. regato, slalom, vedno bolj pa se uveljavlja tudi prosti stil ali akrobatika, kjer se pojavljajo tudi zelo težke figure. Nekateri se zabavajo celo s skakanjem čez valove, kar jim ob hitrosti 20 vozlov tudi večkrat uspe.

Kljub tekmovanjem pa ostane windsurfing vedno predvsem ples na valovih in igra z vetrom.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačana celotna 32.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PO ODSTOPU VSEH POSLANCEV OPOZICIJE

V PRISTANIŠČU PUSANU UPOR PROTI JUŽNOKOREJSKI VLADI

Demonstranti zahtevajo demokratizacijo države - Vodja opozicije napoveduje zrušenje predsednika Parka

SEUL — V južnokorejskem pristaniškem mestu Pusanu divjajo že dva dni siloviti spopadi med varnostnimi silami in demonstranti, ki zahtevajo demokratizacijo države. Iskro upora je sprožil ukrep predsednika Parka, ki je izključil iz parlamenta voditelja opozicije in predsednika nove demokratične stranke Kim Young Sama, pod pretvezo «protidržavne dejavnosti». V znak protesta je odstopilo vseh 69 poslancev narodne skupščine.

Predsednik Park je v Pusanu proglasil izredno stanje in uvedbo vojnega vojaškega zakonika. Po prvih podatkih so demonstranti uničili skoraj vse policijske vojašnice in komisariate v mestu ter številne državne urade. Samo med silami varnostnega reda je bilo v dveh dneh nemirov kar 56 ranjencev, za sedaj ni znano število ranjenih med demonstranti. Po prvih informacijah je policija aretirala 200 oseb, v glavnem študente, ki so prvi stopili na ulico.

Seulska vlada skuša čimprej vzpostaviti red z železno roko, saj nemiri sovpadajo s pogovori med predstavniki ZDA in seulsko vlado, ki bi morali jamčiti varnost Južne Koreje. Predsednik Park hoče osredotočiti pozornost svojega in ameriškega javnega mnenja na problem jačanja vojaškega potenciala Severne Koreje. Sedanji nemiri pa so zanj lahko usodni, saj se lahko kaj rado zgodi, da bi ga Američani «zbrisali s svojega plačilnega seznama». Odstavljeni Kim je namreč napovedal, da bo sprožil vsedržavno akcijo, ki naj zruši strahovlado sedanjega predsednika. ZDA z zaskrbljenostjo sledijo razvoju dogodkov, ker si ne smejo privoščiti politične krize v tej strateško pomembni državi. Če Parku ne bo v najkrajšem času uspelo pomiriti dežele, se bo njegov položaj hudo zamajal. Američane ne moti sedanje nasilje in kratenje najosnovnejših človeških pravic, motijo jih le odmevi, ki jih bo sedanje nasilje povzročilo v svetu. (voc)

DZS predstavila Vidmarjeve «Obraze»

LJUBLJANA — «Državna založba Slovenije» je predstavila sinoči knjigo vidnega slovenskega kritika, dramaturga, književnika, esejista in političnega delavca Josipa Vidmarja. Pod naslovom «Obrazi» je Vidmar v sebi lastnem kritično - analitičnem pristopu naslikal 25 svojih sodobnikov - umetnikov in političnih delavcev. Gre za spominska pričevanja o pomembnih slovenskih osebnostih 20. stoletja, zasnovano na osnovi osebnih stikov z njimi. Značilno je, da riše zgolj portrete ljudi, ki niso več živi. «Knjiga je nastajala več kot deset let» — je dejal Josip Vidmar, ko jo je predstavljal — «in v okviru 60-letnega razdobja zajema like mojih prijateljev, tovarišev, od Milana Vidmarja, Ivana Cankarja, skladatelja Marija Kogoja, slikarja Riharda Jakopiča, pesnika Otona Župančiča, pisca in revolucionarja Prežihovega Voranca, pa vse do velikih revolucionarjev, politikov in državnikov, Borisa Kidriča in Edvarda Kardelja» — Vidmarjevi «Obrazi», v katerih se prepletajo biografski in avtobiografski elementi, skozi katere se izraža avtorjev zelo angažiran pristop h književnosti in umetnosti, pomenijo enkraten in dragocen prispevek poznavanju slovenske umetnosti in zgodovine. (jp)

Grškemu književniku nobel za literaturo

STOCKHOLM — Letošnji zmagovalec Nobelove nagrade za književnost je grški pesnik Odysseus Elytis, ki je v Grčiji zelo znan kot «pesnik Egejskega morja». Elytis, katerega pravo ime je Odysseus Alepoudhelis, je star 68 let in se je rodil v Iraklionu na Kreti. Njegovo najbolj znano delo je pesnitev «Axion Esti».

Potresni sunek v Črni gori

BEOGRAD — Prejšnjo noč so v Črni gori občutili potresni sunek, ki je dosegel jakost 6. stopnje po Mercallijevi lestvici z epicentrom severno od Titograda. Potres ni povzročil nobene škode. Rahla potresna sunka so zaznali tudi v Italiji in sicer v pokrajini Macerata ter v Los Angelesu, a tudi tukaj nista povzročila materialne škode.

NEAPELJ — Včeraj se je začela sodna razprava proti 23 občinskim smetarjem, ki so jih obtožili prevare. Smetarji so bili dodeljeni nočni izmeni in ti, ko so podpisali kontrolni list, so se podali na delo. Po dveh urah, približno opolnoči, pa so ti odložili metle in se štiri ure pred koncem izmene opravili spat. Sodišče je vsem prisodilo pogojno po 5 mesecev zapora.

Nenavadna odškodnina v Avstraliji

MELBOURNE — Sedemletni deček, ki je bil «ranjen» v prometni nesreči, ko je bil še v materinem telesu, bo prejel 150 tisoč avstralskih dolarjev (približno 40 milijonov lir) odškodnine. Njegova mati je bila namreč pred sedmimi leti žrtev hude prometne nesreče, pri kateri je zadobila notranje poškodbe kot tudi zarodek, kar je pogojevalo rast otroka, ki nosi še sedaj posledice nesreče. Odškodnino bo moral plačati voznik avtomobila, ki je zakrivil prometno nesrečo.

Izkrcanje pri Guantanamu običajen ameriški cirkus

Ameriške izkrcevalne enote na peščeni obali pri oporišču Guantanamo (Telefoto ANSA - UPI)

GUANTANAMO BAY — Marsikateri režiser vojnih filmov si bi z zadovoljstvom mel roke, če bi lahko posnel na filmski trak izkrcevanje ameriških mornariških strelcev na obali pred ameriškim oporiščem Guantanamo na Kubi. Kontraadmiral Thomas Replogle je skrbno zrežiral vso akcijo, da bi manever izpadel najbolj verodostojen je poskrbela sama narava, saj je med izkrcevanjem lilo kot iz škafa. Nečesa pa tudi mogočni ameriški vojaški stroj ni uspel pričarati — sovražnika. Resnici na ljubo so se marinsi soočali s sovražnikom, ki pa ni nosil niti kubanskih in niti sovjetskih uniform. Bili so to le navadni plazilci, iguane in aligatorji, ki pa so kljub temu poslali srh v kosti mornariškim strelcem, saj jih je ves hrup do skrajnosti razdražil.

Z izkrcanjem pri Guantanamu se je končal prvi polčas ameriškega rožljanja z orožjem zaradi prisotnosti domnevne sovjetske bojne enote na Kubi. Ameriški davkoplačevalci ne bodo z veseljem sprejeli vesti, da je ves manever stal približno pol milijona dolarjev (400 milijonov lir), saj je popolnoma razumljivo, da je manever zgolj propagandna akcija, ki ne služi za urjenje ob morebitnem kubanskem napadu na ameriško oporišče. Ameriška vojska bi morala v takem primeru poseči z letalstvom, ker bi bile ladje lahka tarča kubanskega topništva.

Pomen vse akcije najbolj zgovorno dokazuje brezbrižnost Kube, ki je na prizorišče izkrcevanja poslala le z elektronskimi napravami «oboroženo» ladjo, da bi si od bliže ogledala ameriški cirkus. (voc)

OB SREČANJU KRVODAJALCEV V PULJU

Humanost ne pozna meja

Pred kratkim so bili krvodajalci koprske Luke na izletu v Pulju, kjer so se srečali s predstavniki prostovoljnih krvodajalcev iz Pulja, Trsta, Kopra in z Reke.

Srečanje je bilo prisrčno in prijateljsko. Pri kosilu so si izmenjali tudi darila, ki jih bodo spominjala na to srečanje.

To prvo srečanje naj bi bilo začetek naslednjih srečanj, saj se nameravajo ponovno srečati prihodnje leto. Upajo, da bo takrat še več krvodajalcev iz drugih delovnih organizacij.

Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z nekaterimi predstavniki.

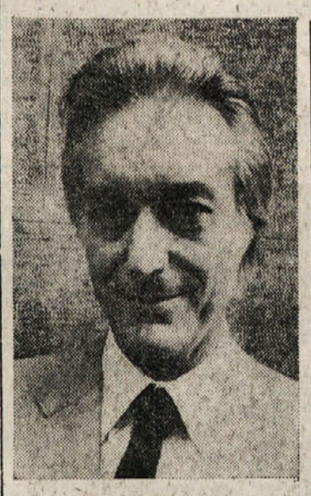

Claudio Gentile, predsednik organizacije prostovoljnih krvodajalcev v pokrajini Trst, je dejal: *«Zelo sem zadovoljen, ker ste me povabili na to srečanje, kajti doslej nismo imeli takšnih neposrednih stikov z vašimi prostovoljnimi krvodajalci. Tokrat je prvič, da sem z njimi v družbi in upam, da bomo s takšnim načinom spoznavanja tudi nadaljevali.»*

Umberto Dalfovo, predsednik društva krvodajalcev v tržaškem pristanišču: *«Srečanje je zelo pomembno. Tole srečanje je prvo z vašimi človekoljubnimi člani in menim, da je potrebno nadaljevati s tem, kajti v naši tržaški luki je okoli 1.000 prostovoljnih krvodajalcev in je na vsak način potrebno medsebojno spoznavanje in gojenje prijateljstva med našimi in jugoslovanskimi krvodajalci. Izrekam iskreno zahvalo za vaše vabilo in moram priznati, da je bilo zelo lepo z vami.»*

Melanija Petalin, predstavnica občinskega odbora Rdečega križa — aktiva prostovoljnih krvodajalcev v mestu Pulj: *«To je srečanje človekoljubov, to se pravi tistih ljudi, ki ne delajo razlik med ljudmi raznih barv in ras. Takšna srečanja je potrebno vsekakor podpirati, kar pomeni, da je treba še organizirati srečanje prostovoljnih krvodajalcev zato, da bi se še bolje spoznali drug z drugim in tako gojili medsebojno prijateljstvo, bratstvo in enotnost.»*

Loris Zahtila, sekretar aktiva prostovoljnih krvodajalcev v «Uljanik», je rekel: *«V naši delovni organizaciji je zaposleno 6.000 delavcev. Med temi je 1.800 prostovoljnih krvodajalcev. To srečanje in obisk krvodajalcev iz Luke Koper nam je vzpodbuda za nadaljnja srečanja s prostovoljnimi krvodajalci iz vseh delovnih organizacij v naši domovini. Da je temu tako in da je to potrebno, priča tudi današnje srečanje, ki je bilo zelo prijetno.»*

Marcelo Fradman, član odbora prostovoljnih krvodajalcev v luki Rijeka: *«Že davno smo se želeli srečati Koper, da bi se pogovorili o problemih, izmenjali mnenja, izkušnje in podobno. Zato naj bo to srečanje vzpodbuda vsem drugim krvodajalcem iz raznih delovnih organizacij, katerih danes ni tu in ne bi bilo prav nič napak, če bi se udeležili takšnega srečanja tudi vsi člani in ne le predstavniki njihovih organizacij. V luki Rijeka je zaposlenih 4.700 delavcev in imamo 800 prostovoljnih krvodajalcev, med katerimi je precej mladine in žensk.»*

Stane Železnik, predsednik krvodajalske sekcije v luki Koper: *«Namen in cilj tega srečanja s onimi iz tržaškega pristanišča, z Reke, iz Pulja in iz Uljanika je predvsem ta, da širimo bratstvo in enotnost med seboj. Poglejmo našo luko, ki jih mnogi imenujemo «Jugoslavija v malem», ker so v njej zaposleni ljudje iz vseh delov naše domovine in imamo v njej 360 prostovoljnih krvodajalcev. Želimo, da bi bila takšna srečanja bolj pogosta in zavedajmo se, da humanost ne pozna meja.»*

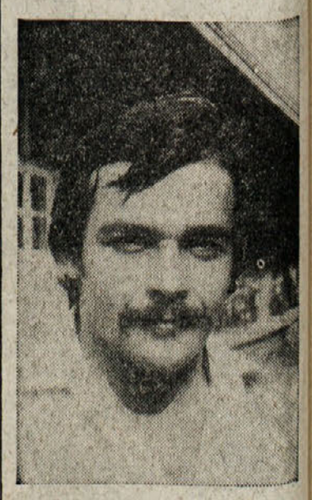

Martin Pavlovič, predstavnik luke Pulj: *«Menim, da so takšna srečanja zelo koristna. Čemu se ne bi spoznavali krvodajalci drug z drugim? Čemu ne bi gojili bratstva in enotnosti — prijateljstva med seboj? Gre tudi za to, da izmenjamo mnenja in načrte za delo. Upam, da bo prihodnje srečanje še večje in nas bo več iz raznih delovnih organizacij in tudi iz tistih, iz katerih so danes le njihovi predstavniki. Moramo pozdravti pobude koprskih krvodajalcev za to srečanje in bomo tako sodelovali tudi v prihodnje.»*

ZORAN VLAJIĆ

DANES IN JUTRI V RIMU

Pomembno zasedanje borcev za razoroževanje v svetu

Pozdravna nagovora ministra Sartija in rimskega župana Petrosellija

RIM — «Smo za svet, kjer ne bo narodov, ki bi izkoriščali druge narode in kjer ne bo človeka, ki bi izkoriščal človeka», to je geslo, pod katerim se je včeraj na rimskem županstvu začelo svetovno srečanje borcev za razoroževanje ter bivših partizanov. Na srečanju, ki se bo zaključilo jutri z odobritvijo sklepne listine, sodelujejo borčevske organizacije iz osemdesetih držav, ki jih danes veže skupno prizadevanje za mir in razoroževanje v svetu.

Slavnostnemu odprtju srečanja so včeraj med drugim prisostvovali predsednik republike Sandro Pertini, minister za stike s parlamentom Sarti ter člani rimske občinske uprave z županom Petrosellijem na čelu. Prvi je spregovoril minister Sarti, ki je orisal nekatere pobude italijanske vlade za mir in popuščanje napetosti v Evropi in v svetu, zatem je bivše borce in deportirance pozdravil rimski župan, ki je ostro obsodil oboroževanje ter nedavne polemike med velesilama, ki jasno dokazujeta, da njuna politika sloni na sili in ne na popuščanju napetosti in razoroževanju. Srečanje borcev za razoroževanje in mir v svetu se bo nadaljevalo v veliki kongresni dvorani EUR, udeležence srečanja pa bo v soboto v Vatikanu sprejel papež Janez Pavel II.

Na sliki (telefoto ANSA): Pogled na dvorano rimskega županstva med slavnostnim odprtjem mednarodnega srečanja borcev za razoroževanje.

NEW YORK — Sophia Loren in Carlo Ponti sta si «izposlovala» vidno mesto v letošnji izdaji «Guinessa» rekordov. In to zaradi dejstva, da jima je sodišče prisodilo doslej največjo globo na svetu. Italijansko sodišče je namreč obsodilo zakonca Ponti zaradi utajevanja davkov na 21 milijard lir globe.

Novi žrtvi mafijskega obračunavanja pri Cosenzi

Neznani morilci pobili gradbenika

Mrtva tudi telesna straža, šofer pa hudo ranjen

COSENZA — Petnajsti celo šest zamaskiranih neznancev je včeraj, skriti za kupi gramoza in celo s terase nizkega poslopja usmerilo cevi pušk kal. 44 magnum na 36-letnega Gilda Perrija v trenutku, ko je v spremstvu telesne straže, 20-letnega Giuseppa Preziosa, stopil iz pisarne njegovega gradbenega podjetja, in ga obsulo z najmanj 40 kroglami. Perri in Prezioso sta se mrtva zgrudila na tla, nedaleč od njiju pri avtomobilu, pa je obležal hudo ranjen tudi Perrijev šofer in prav tako telesna straža, 25-letni Mario Marano. Slednjega so odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kakih 90 dni, policija in karabinerji pa so se takoj lotili preiskave. Jasno je, da za morilci ni bilo več ne duha ne sluha.

Zverinski umor nosi pečat mafijskega obračunavanja. Sploh so spopadi med «konkurenčnimi družinami» v Contradi Petrara v neposredni bližini Cosenze na dnevnem redu predvsem zaradi lotizacije zemljišč ob jonski obali. Tokrat Perrijevi sovražniki niso zgrešili cilja kot pred letom dni, ko so streljali nanj med večerjo v restavraciji. Perri se je rešil, žal pa je tedaj padel pod streli atentatorjev njegov komaj 12-letni sin. Tedaj si je Perri kupil blindirani osebni avto in krožil s telesno stražo, a je kljub vsej previdnosti padel v past morilske tolpe, ki ga je hladnokrvno spravila v grob.

Papež sprejel vernike iz Slovenije

RIM — Janez Pavel II. je včeraj zjutraj sprejel na posebni avdienci v Vatikanu nad štiri tisoč duhovnikov in vernikov iz SR Slovenije ter jih nagovoril «kot ugledne predstavnike plemenitega naroda, ki si zasluži vso ljubezen in pozornost». Kot poročajo tiskovne agencije, je papež v svojem govoru spodbudil slovenske vernike, «naj vztrajno nadaljujejo po že začrtani živi evangeljski poti».

RIM — Giulio Andreotti je novi predsednik komisije za zunanje zadeve poslanske zbornice. Za bivšega predsednika vlade so volili demokristjani, medtem ko so se komunisti in socialisti vzdržali glasovanja.

V OKVIRU VSE TESNEJŠEGA SODELOVANJA

Srečanje sociologov Italije in Jugoslavije

Izmenjava mnenj in izkušenj glede na različna družbena sistema

OPATIJA — Sociologija se ne more razvijati samo v okviru državnih meja: potrebna je izmenjava mnenj in znanja predvsem s sosednjimi državami. To je osnovni razlog, ki je pogojeval srečanje priznanih jugoslovanskih in italijanskih sociologov v Opatiji. Srečanje ima svojo težo in značilnost, ne samo, ker potrjuje dobrososedske odnose in sodelovanje s sosedno Italijo, temveč ker sta si državi po svoji družbeni ureditvi različni. Jugoslavija ima samoupravno in socialistično družbeno ureditev, Italija pa je primer kapitalistične države z najmočnejšo levico na Zahodu, s številnimi naprednimi ustanovami, skupinami in gibanji. S tega vidika bodo italijanski in jugoslovanski sociologi analizirali vlogo in razvoj osnovnih družbenih inštitucij ter usklajevali svoja spoznanja.

Razprave v celotni skupini in po sekcijah se bodo odvijale v okviru dveh splošnih tem in sicer: socializem in samoupravljanje v Jugoslaviji in kriza zaupanja v državne inštitucije v Italiji. Italijanski sociologi izhajajo namreč iz prepričanja, da so tradicionalne inštitucije upravljanja in razvoja družbe zastarele in da ne sme nobena demokratična družba dovoliti, da bi množice zapostavljenih in odtujenih bile izločene, zato jih izredno zanimajo jugoslovanske izkušnje.

V ožjih skupinah pa bodo razpravljali predvsem o specialističnih temah kot so industrijska organizacija dela, mestna in podeželska sociologija, sociologija mladinskih vprašanj in končno problem javnega mnenja in množičnega obveščanja. Samo po sebi umevno bodo razpravljali tudi o položaju in vlogi sociologije v Italiji in Jugoslaviji.

Srečanje so pripravili sociološko društvo iz Hrvaške in Slovenije, ljubljanski inštitut za sociologijo in filozofijo, stolica za sociologijo zagrebške filozofske fakultete, center za družbena vprašanja iz Zagreba, z italijanske strani pa se ga udeležuje inštitut Antonio Gramsci iz Rima in center za socialno varstvo iz Milana. Srečanje bo trajalo tri dni. Včeraj je goste in udeležence pozdravil profesor dr. Rudi Supek, priznani jugoslovanski zagrebški sociolog in profesor filozofske fakultete v Zagrebu.

Gj. T.

TEHERAN — Iranski policiji se je posrečilo zapleniti 40 kg čistega heroina in aretirati v Teheranu dva tihotapca. Po vesteh iz policijskih krogov naj bi heroin, vtihotapili v Iran iz Afganistana, namenjen pa je bil evropskim trgom.

OD FRANCOVEGA FAŠISTIČNEGA REŽIMA DO UVELJAVITVE MANJŠINSKIH PRAVIC

POPOLNA DECENTRALIZACIJA

Govoriti o avtonomiji je pravzaprav zelo lahko. Danes so skoraj vse države, še zlasti evropske, pripravljene priznati avtonomijo deželam ali pokrajinam, ki imajo za to zahtevo kak utemeljen razlog, pa čeprav je ta razlog zelo splošen.

Problemi nastanejo, ko steče beseda o stopnji avtonomije. O tem bodo lahko odločale decentralizirane uprave? Katere bodo njihove pristojnosti? Kaj bo še vedno izključna kompetenca osrednje oblasti? Pri teh vprašanjih pride pogosto do nesporazumov, pravih sporov, ki jih ni mogoče premostiti v kratkem času, kajti osrednja oblast že po samem svojem ustroju terja zase čim več pristojnosti, decentralizirana uprava pa si hoče prisvojiti vse te pristojnosti.

Če torej govorimo o stopnji avtonomije, ko proučujemo posebni statut Kataloncev, lahko mirno rečemo, da je ta stopnja zelo visoka. Posebni statut namreč natančno predvideva, kaj bo sodilo v pristojnost krajevnih katalonskih oblasti.

Dolg seznam se začenja z navedbo tem, ki sodijo v izključno pristojnost krajevnih katalonskih oblasti. Na prvem mestu je seveda lastna uprava. Gre za načelno vprašanje, o katerem bi lahko tudi rekli, da je samo po sebi umevno, vendar pa so ga hoteli Katalonci namenoma poudariti med svojimi izključnimi pristojnostmi: svojo vlado si bodo torej izvolili sami. Prav tako bodo hranili osnove svojega civilnega prava, ki ima staro tradicijo in je bilo v marsičem tudi osnova za sestavo španskih zakonikov.

V izključno pristojnost krajevnih oblasti sodijo vsa vprašanja, ki so kakorkoli povezana z razvojem kulture, z ohranjevanjem zgodovinskega bogastva, z umetnostjo, spomeniki, arhitekturo, arheologijo in znanostjo. Sem sodijo tudi arhivi, knjižnice, muzeji in vsa ostala kulturna središča ter konzervatoriji, z izjemo tistih, ki so vsedržavnega pomena.

Avtonomna katalonska uprava bo tudi edina pristojna za odločanje v zvezi z razmejitvijo občin in pokrajin ter v zvezi z urbanističnim razvojem. Sem sodi tudi gozdno gospodarstvo, zaščita narave in posebna zaščita gorskih predelov. Med izključne pristojnosti avtonomne Katalonije sodi nadalje turizem, javna dela (z izjemo tistih, ki bi lahko vplivala na razvoj sosednjih dežel), železnice, cestni in pomorski prevozi, telekomunikacije (vse seveda v mejah Katalonije), vodno gospodarstvo, dobava energije, poleg tega pa še gospodarske zbornice, razvoj obrtništva, zdravstvene ustanove, turizem in končno še jetnišnice.

Gre seveda za krajevne jetnišnice in ne za posebne zapore, ki bodo še vedno državni, vendar jih bo morala dežela vzdrževati. Avtonomna katalonska dežela bo morala tudi izvajati številne državne zakone, med katerimi n.pr. zakonodajo o velikih cestnih povezavah vsedržavnega interesa, o letališčih, o mednarodnih sejmih, o državnih muzejih in arhivih, o meddeželnih prevozih ter o meddeželni in mednarodni plovbi. Kar pa zadeva načrtovanje gospodarske dejavnosti v Kataloniji, industrijo, kmetijstvo in živinorejo, trgovino in bančništvo ima dežela s posebnim statutom velike pristojnosti, ki pa se morajo skladati z vsedržavnimi interesi. Z drugimi besedami povedano, so te pristojnosti zelo omejene, ker lahko osrednje oblasti vedno vztrajajo pri trditvi, da je ta ali oni sklep v nasprotju z vsedržavnimi interesi.

V nadaljevanju posebnega statuta je govor o varnostnih silah. Katalonija bo razpolagala z lastno policijo. Po statutu bodo lahko «državne varnostne sile» delovale na območju Katalonije samo v dveh primerih: v primeru, da jih pokličejo katalonske oblasti in v primeru, ko smatrajo, «da so v nevarnosti splošni interesi države in ko državni varnostni svet odobri tak poseg.» Ti posegi pa so možni le, če vlada prevzame zanje vso odgovornost. Filter je torej dvojen: vojaški (državni varnostni svet) in političen (vlada).

V izključno pristojnost avtonomne dežele sodi tudi šolstvo, radiotelevizijske oddaje, zdravstvo in sodstvo z izjemo vojaškega sodstva, vse do kasacijskega sodišča. Deželna vlada bo torej pristojna za imenovanje sodnikov ki bodo morali vsi obvladati oba jezika.

To so v glavnih obrisih pristojnosti, ki jih posebni statut priznava Kataloniji. Obstaja pa še vprašanje, kdo bo imel dejansko oblast v deželi: ne politično, ampak predvsem gospodarsko. O tem pa bo govor v jutrišnji številki. (bbr)